DOĞU PERİNÇEK'İN YAZI DİZİSİ
ANARŞİNİN KAYNAĞI VE DEVRİMCİ SİYASET

Pazartesi başlıyoruz

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMA 31 MART 1978

250 KURUŞ

MESS GREVİ DOSYASINI AÇIYORUZ
1 NİSANDA Aydınlık'TA

Türkeş'in yürüyüşüne 1 gün kala

Patlamalar ve işgaller hızlandı

- Kızıldere katliamını anma gerekçesiyle çeşitli yerlere bombalar atıldı

AYDINLIK HABER MERKEZİ

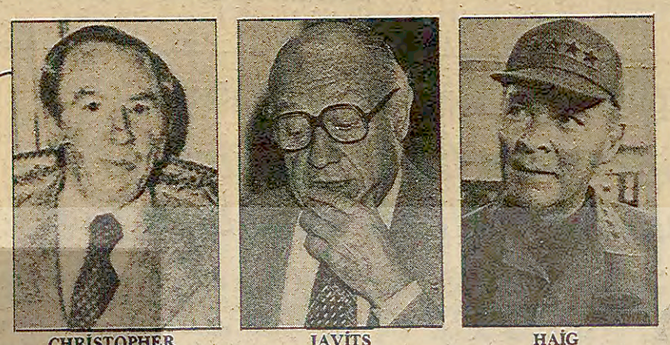
Türkeş'in "Büyük Yürüyüş"ne bir gün kala dün yurdun çeşitli yerlerinde Kızıldere'nin yıldönümü gerekçesiyle bombalar patladı, okullar basıldı.

Ankara İncirli Lisesinde bir grup Kızıldere katliamını protesto için bir forum düzenledi. Forumu düzenleyen iki grup arasında kavga çıktı. Daha sonra okula gelen öğrenciler ve veliler koridorlarda sıralardan barikatlar yapıldığını gördüler. Veliler ve öğrenciler bu tür eylemlere karşı olduklarını söylediler.

Olay üzerine okula gelen polis, öğrencilerin üzerine sis bombaları attı. Bu arada polisin havaya ateş ettiği de görüldü. Polisin, öğrencileri gözaltına almaya kalkışmasını veliler protesto ettiler. Bazı öğrencilerin yaralandığı olayda bir veli gözaltına alındı.

Bu arada öğrencilerin tartışmalarına müdahale eden polis, Fevzi Eroğlu adında bir öğretmeni okulun ikinci katındaki pencereden aşağı attı.

(Devamı 7. sayfada)

CHRİSTOPHER — JAVİTS — HAİG

Ardı ardına Türkiye'ye geldiler

- Ortak Savunma Anlaşması 6 Nisanda ABD Kongresine geliyor
- Önümüzdeki iki ay Türkiye ile Amerika arasında önemli diplomatik temaslara sahne olacak
- 3 Nisanda da Temsilciler Meclisinin etkili üyelerinden Solarz Ankara' ya geliyor
- Rusya, Amerikan heyetinin gelişine sert tepki gösterdi

Dış politikada önemli günler

ANKARA (AYDINLIK)

Türkiye'nin dış politikasında önemli günler yaşanırken, 1976 Martında Çağlayangil ile Kissinger arasında Washington'da parafe edilen Türkiye-Birleşik Amerika Ortak Savunma Anlaşmasının 6 Nisanda Amerikan kongresine sunulabileceği öğrenildi. Ancak ABD yönetiminin bu anlaşma yerine bir başka öneriyi de kongreye sunması ihtimal dahilinde...

Amerikan kaynakları, anlaşmanın Kongrenin çeşitli organlarından geçirilmesi işlemlerinin Nisan sonuna kadar tamamlanmasına çalışılacağını ifade ettiler. (Devamı 7. sayfada)

Weizman Kahire'de Sedat'la görüştü

Sedat, İsrail önerilerini geri çevirdi

İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mısır'a giden İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman, Kahire'de Enver Sedat ile görüştü. Weizman, Sedat'a görüşmeleri başlatmak için yeni öneriler sundu. Ancak Sedat'ın önerileri yeterli görmediği ve geri çevirdiği bildiriliyor. Mısırlı yetkililer, İsrail'in ödün vermeye hazır olmadığını belirtiyorlar.

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ile İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman arasındaki görüşmede İsrail Adalet Bakanı Aharon Barak, Savunma Bakanlığı Genel Sekreteri İlan Tehila ile Mısır Devlet Başkanı yardımcısı Hüsnü Mübarek ve Savaş Bakanı Muhammet Gamması de hazır bulundular.

Görüşme talebi, İsrail Savunma Bakanından gelmişti. Savunma Bakanı Weizman, Gamması'ye bir mektup göndererek Kahire'yi ziyaret etmek istediğini bildirdi.

Ambargo dolayısıyla Amerika'nın göndermediği

Fantom uçakları Yarın geliyor

ANKARA (THA)

ABD'den satın alınan F—4 Fantom uçaklarından ilk parti iki uçağın yarın Türkiye'ye gelmesi bekleniyor. Dün yapılan ilk açıklamada uçakların bugün (Devamı 7. sayfada)

İstanbul'da toplantı ve yürüyüşlerin güzergahı yeniden düzenlendi

Valilik, 1 Mayısın Taksimde kutlanmasına izin vermiyor

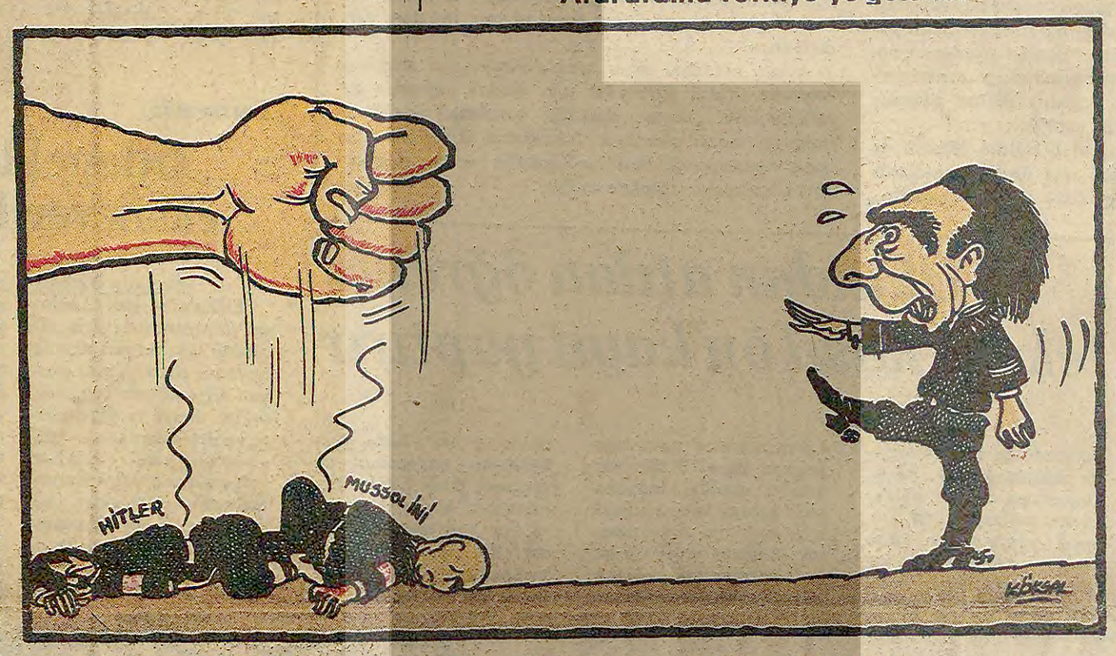
İSTANBUL

İstanbul'da toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin güzergâhları yeniden düzenlendi. Taksim alanında miting ve yürüyüş yapılması yasaklandı.

Bu konudaki karar İstanbul Valisi İhsan Tekin'in başkanlığında yapılan ve Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Komutanlığı ve ordu yetkililerinin katıldığı bir toplantıda alındı.

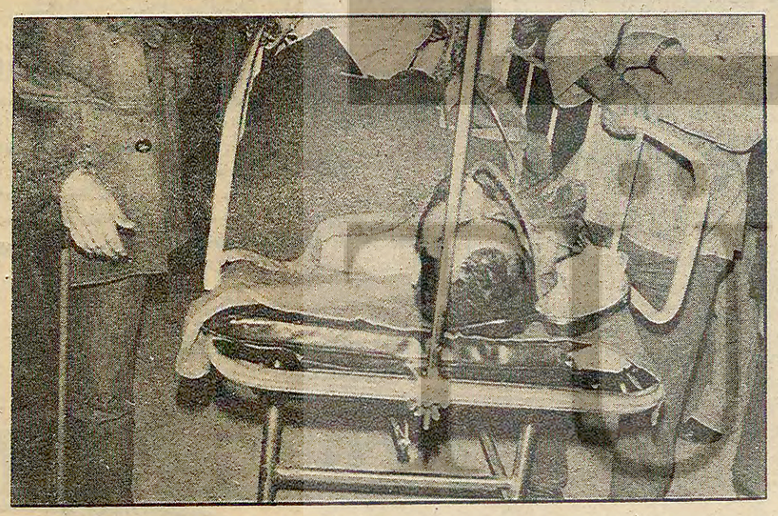
Öte yandan DİSK'in düzenlediği 1 Mayıs İşçi Bayramı mitinginin Taksim de yapılması da yasaklandı. Buna göre DİSK düzenlediği miting için Vilayetten yeniden izin alacaktır.

Devamı 5. Sayfada

MHP'liler tarafından ölümle tehdit edilmişti

Komandolar, POL-DER'li polisi 14 yaşında bir çocuğa vurdurdular

Orhan Kahramanoğlu ameliyattan sonra

AYDINLIK HABER MERKEZİ

Atatürk Lisesi önünde nöbet beklemekte olan toplum zabıtası polislerinden Orhan Kahramanoğlu hedef gözetilerek atılan 4 kurşunla ağır yaralandı. Polis memuru Hacettepe Hastanesinde ameliyata alındı.

Polis memuru Orhan Kahramanoğlu'nu vuranın 14 yaşındaki bir çocuk olduğu ve yakalandığı bildiriliyor. Kaçmasını kolaylaştırmak amacıyla ayaklarında lastik ayakkabı bulunan 14 yaşındaki saldırganın 2. şubede suçunu itiraf ettiği ve "ülkücü" olduğunu söylediği açıklandı.

Polis memuru Kahramanoğlu'nun daha önce de Atatürk Lisesi önünde MHP'li milletvekillerince tartaklanıp tehdit edildiği bildirildi. Orhan Kahramanoğlu bu olaydan sonra da telefonla bir kaç kere ölümle tehdit edilmiş, evi taşlanmış ve evini değiştirmek zorunda kalmıştı.

Polis memurunun arkadaşları, polis olarak tarafsız görev yaptıkları ve halka kalkan olmak istedikleri için saldırıya uğradıklarını, Kahramanoğlu'nun da bu nedenle vurulduğunu söylediler.

POL—DER'İN AÇIKLAMASI

POL—DER, Orhan Kahramanoğlu'nun vurulması ile ilgili şu açıklamayı yaptı: (Devamı 7. sayfada)

İstanbul ve Ankara'da

Banliyö trenine zam geldi

Devlet Demiryolları Ankara ve İstanbul'da banliyö trenine zam yaptı. En kısa mesafe 250 kuruş olarak belirlendi. 45 kilometreye kadarki uzaklıklardan alınacak ücret ise 500 kuruş oldu. Bundan önce en kısa msafe 150 kuruşken, uzun mesafe 300 kuruştu. Devlet Demir Yollarında abonman kartıyla yolculuk edenlerin zamdan etkilenmeyecekleri bildirildi. Banliyö trenlerindeki zamlı uygulama dün yürürlüğe girdi.

12 Martçı paşalardan eski Genelkurmay başkanı

Memduh Tağmaç öldü

Emekli Genelkkurmay başkanlarından Memduh Tağmaç dün gece saat 21.30 sıralarında yatmakta bulunduğu Gülhane Askeri Hastanesinde öldü.

Geçtiğimiz pazar günü ağır şekilde hastalanarak Gülhane Askeri Hastanesine kaldırılan Memduh Tağmaç, pazartesi günü bir bağırsak ameliyatı geçirmişti. Memduh Tağmaç perşembe gecesi tekrar fenalaştı ve yapılan müdahaleler sonuçsuz kaldı.

Memduh Tağmaç 12 Mart döneminin başlıca sorumlularından biriydi. Tağmaç'ın Genelkurmay başkanlığı döneminde yıllarca sıkıyönetim uygulanmış, işçi grevleri bastırılmış ve çok sayıda devrimciye işkence edilmişti. Tağmaç, emekliye ayrıldıktan sonra Sınai Kalkınma Bankasının genel yönetim kurulu üyeliğine getirilmişti.

Eğitim Enstitülerinin yarıyıl tatili 17 Nisana kadar uzatıldı

ANKARA

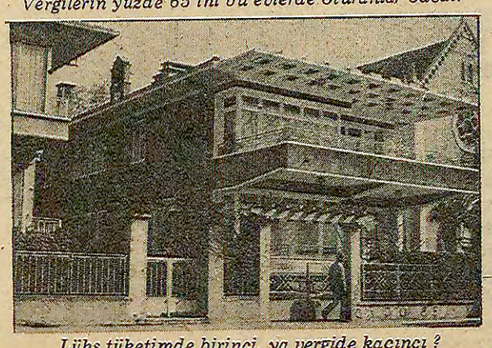
Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, Eğitim Enstitülerinde yarı yıl tatilinin 17 Nisan 1978 Pazartesi gününe (Devamı 7. sayfada)

Mart ayı, vergi ayı, dert ayı

- Beyanname verme süresi uzatılmayacak. Bugün son gün
- Esnaflar ve küçük işyeri sahipleri kuyruklarda Toprak ağaları ve tefeci-tüccarlar hiç vergi ödemiyor

Vergilerin yüzde 65'ini bu evlerde oturanlar ödeai.

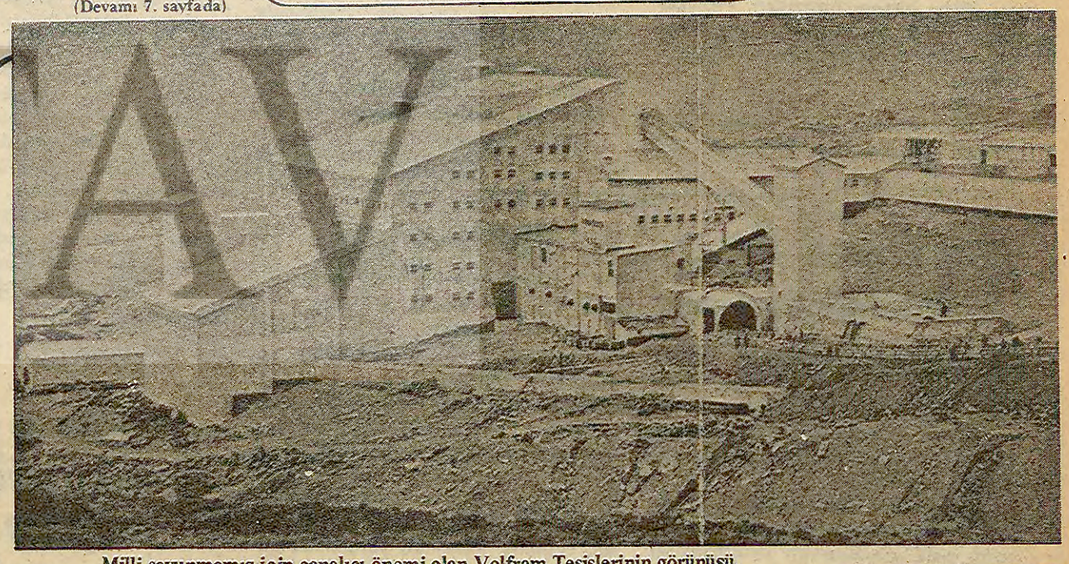
Lüks tüketimde birinci, ya vergide kaçıncı ?

İSTANBUL (AYDINLIK)

Mart ayı geldi gidiyor. Esnaflar ve küçük işyeri sahipleri vergi dairelerinin önlerinde kuyrukta bekliyorlar. Bütün bir yıl boyunca çalışıp kazandıkları gelirin "vergisini' ödeyecekler. Onlar kuyruklarda işlerini güçlerini bırakıp vergilerini öderken Maliye Bakanlığı genelge yayınlıyor:

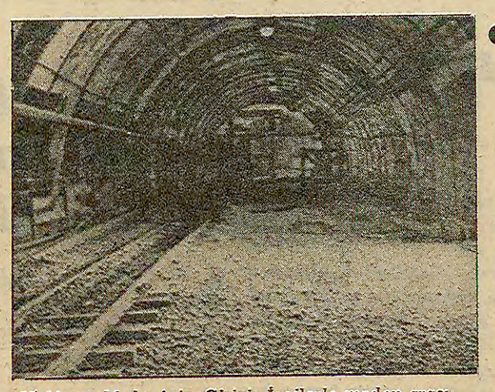
"Beyanname verme süreleri zinhar uzatılmayacaktır."

Mart ayı, vergi ayı ve (Devamı 7. sayfada)

Milli savunmamız için canalıcı önemi olan Volfram Tesislerinin görünüşü.

Volfram işçilerin kanı pahasına üretiliyor

Volfram Madeninin Girişi: İşçilerle maden arası daki çetin mücadele burada sürüyor.

- İşçiler: Ruslara volfram satarsak, onlar namlularını bize çevirmek için silah yapacaklar

NEVZAT IŞILTAN

Uludağ volfram tesislerinde, 2500 metre yükseklikte çok güç koşullar altında volfram yeryüzüne çıkartılıyor. Tesislerin bulunduğu bölgede kış mevsimi sekiz ay sürüyor. İşçilerin belirttiklerine göre, kalan dört ay içinde de kar yağışı ve fırtına görülebiliyor. Kışın madene an- (Devamı 7. sayfada)

VOLFRAM NEDİR?

Volfram kullanma alanı çok geniş olan sert bir madendir. Ağır sanayi, elektrik malzemesi yapımı, boya sanayi, vs. kullanıldığı alanlardan bazıları. Sıcağa dayanıklılığı ve çok sert olması nedeniyle çeliğin yüksek sıcaklıktaki sertliğinin devamlılığını sağlamak amacıyla, çeliklerin içine alaşım maddesi olarak katılıyor. Bu özelliğiyle silah ve uçak sanayilerinde, uzay araçları yapımında volframın önemini arttırmaktadır. Böylesine önemli olan bu madenin rezervlerinin yüzde 90'ı altı ülkenin elinde toplanmıştır.

Çin Halk Cumhuriyeti	%51.22
Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti	%6,06
SSCB	%11,61
ABD	%5,80
Kanada	%11.60
Türkiye	%3,34

(Devamı 7. sayfada)

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Bağcılar - İSTANBUL

Suratımız döküm kurumundan simsiyah olur

Üç işçi Adına Faruk

Biz, Bağcılar'da döküm atelyelerinde çalışan 3 arkadaşız. Bizim sorunlarımızla bugüne kadar ilgilenen olmadı. Burada yol üzerinde bir çok büyük küçük döküm atelyeleri var. Biz atelyede 8 arkadaş çalışıyoruz. Usta olanın eline haftada 1200 lira geçiyor. Diğerlerinin eline haftada 800 lira geçiyor. Ne sigortamız, ne de sendikamız var. Sabah tertemiz girdiğimiz dökümhaneden akşam çıktığımızda bizi babamız bile zor tanıyor. Suratımız döküm kurumundan simsiyah oluyor.

Patron işçiyi istediği zaman tazminat ödemeden atabiliyor. Hiçbir güvencemiz yok. Geçen sene başka bir dökümhanede çalışan 14 senelik bir işçiyi patronu keyfi olarak hiç bir gerekçe göstermeden işten attı. Üstelik 14 senelik kıdem tazminatını da vermedi.

Gaziantep

Bu yıl 400 öğrenci okuldan uzaklaştırıldı

Gaziantep Lisesi Öğrenci ve Velileri

Gaziantep Lisesi bugün öğrenim özgürlüğünün ve can güvenliğinin bulunmadığı bir okuldu. Geçen yıl maceracıların tutumlarından yararlanılarak 48 öğrenci okuldan atıldı, idare de gericilerin eline geçti. Bu yıl komandolar tarafından dövülen öğrenciler ayrıca idare tarafından da dövülerek tasdiknameleri verilip okuldan uzaklaştırıldılar. Böylece okulumuz faşistlerin üslendiği bir yer haline geldi. Kitle üzerinde yoğun bir terör estirildi. 1977–78 öğrenim yılında 400 öğrenci bu yolla okuldan uzaklaştırıldı.

Öğrenciler sınıf sınıf Ülkü Ocaklarına kaydedilmiye çalışıldı. 5 Fen B sınıfı da bu yolla Ülkü Ocaklarına kaydedilen sınıflardan birisidir. Buna karşı çıkanlar dövülerek okuldan uzaklaştırıldılar.

Faşistler zorla "Genç Arkadaş" ve "Hasret" dergilerini bozkurt ve padişah rozetlerini satarak, boş derslerde sınıflarda zorla seminer vererek öğrencileri faşistleştirmeye çalışıyorlar.

Okulun paraları MHP ve Ülkü Ocaklarına aktarıldı. Okulumuz MHP'nin bir yan kuruluşu gibi bir silah deposu olarak kullanıldı.

İdarecilerin desteğinde okulun her yerinde faşist sloganlar atılmakta, kız öğrenciler, bayan öğretmenler üzerinde insanlık dışı baskılar, saldırılar devam etmektedir. Okulun spor salonu komando eğitimi için kullanılmaktadır. İdarenin atadığı sınıf başkanları muhbirlik için kullanılmaktadırlar. CHP hükümeti kurulduğundan bu yana bu idarecilerin değişmesi için sürekli girişimde bulunduğumuz halde bugüne kadar hiç bir değişiklik olmadı. Faşist terör daha da yoğunlaştı.

Gaziantep Lisesi öğrencileri ve velileri olarak okulun bu idarecilerden temizlenmesini, okuldan ayrılmak zorunda kalan öğrencilerin tekrar liseye dönmesini, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün sağlanmasını istiyoruz.

İstanbul

Her an elimi planyaya kaptırabilirim

Bir İşçi

19 yaşındayım. 5 senedir karoser işinde çalışıyorum. Sigortam, iş güvenliğim yok. Bir ay evvel iş kazasında elimi kestim. İfademi alan polislere patron 3 bin lira rüşvet verdi. Bana da iş kazası diye 4 bin lira verdiler. Doktor parası, ilaç parası derken eldeki para da 1 ay zarfında bitti. Elimdeki yara çok kötü olmasına rağmen çalışmak zorundayım.

Benimle birlikte çalışan 3 arkadaş da aynı şartlar altında çalışıyor. Her an elini planyaya kaptırma korkusu var. Bir odada 8 arkadaş kalıyoruz. 300 lira ev kirası ödüyoruz. Ne elektriğimiz, ne de suyumuz var.

Konya Milli Eğitim Müdürünün kararına rağmen

Öğretmen lisesi müdürü, okula AYDINLIK sokmuyor

25 Öğrenci (İsim ve imzaları saklı)

Biz Konya Öğretmen Lisesi öğrencileriyiz. Aydınlık gazetesini günügününe okuyoruz. 22 Mart günü okulda yatılı olan arkadaşlarımız Aydınlık okuduklarından disipline götürüldüler. Aydınlık gazetesine düşmanlıkta başı çeken müdire ile onun emrindeki öğretmenler okula götürdüğümüz gazeteleri toplayıp "Bunları okumanın hesabını soracağız" diye tehditler savurup, gazeteleri yırtıyorlar. Arkadaşlarımızdan üçünü disipline götürüp, "Sizi okuldan atarım" tehditleri yaptılar.

Bunun üzerine 25 arkadaş Milli Eğitim Müdürü ile görüştük. Milli Eğitim Müdürü orta dereceli okullarda günlük gazete okumanın kesinlikle yasak olmadığını, bu konuda böyle bir kararın da alınmadığını belirtti. Her gazetenin okullarda serbestçe okunabileceğini, bunu engellemenin demokratik hür basına yönelen bir saldırı olduğunu açıklamıştır. Buna rağmen okuldaki yöneticiler gazeteleri her gün elimizden almaktadırlar. Bu durumu protesto için topladığımız imzaları gönderiyoruz.

Ayrıca okuldaki diğer meselelerimizi size anlatmak istiyoruz. Yatılı öğrenciler için okulda yemekler genellikle kötü çıkıyor. Hastalığa yakalanan arkadaşlarımız iyi tedavi görmüyor. Yataklarda ikişer kişi yatmaya zorlanıyoruz. Mustafa Kemal'in rozetlerini takan dört arkadaşımız disipline verildi.

Urfa

Ülkü-Bir'e kaydolmayan memur kazaya tayin ediliyor

Bir Memur

Urfa sıtma savaş memurları ve emekçileri MC'nin kalıntısı müdürün baskısı altındalar. Müdür her ay Ülkü-Bir derneğine aidat kesmekte, derneğe zorla üye kaydetmektedir. Derneğe kaydolmayan memurları kazalara köy memuru olarak tayin etmektedir. Her yıl ilaçlama için çalışan emekçileri 8 ay çalıştırıp, 3-4 ay boşta gezdirmekte, sonra tekrar işe almaktadır. Bu da işçilerin bir sendikaya bağlanmaması için yapılan emekçi düşmanı bir uygulamadır. Emekçi sendikaya girmeye kalksa hemen işten uzaklaştırılır. Bunlar yetmiyormuş gibi 2 memur arkadaşımız da sürgüne gönderildi.

Bu yolsuzlukları halkımıza duyurmanızı istiyoruz.

Ankara

Kapıcılara sahip çıkan yok

Yılmaz

Çorum'un kazasında doğdum. Evliyim, iki çocuğum var. Etlik Aşağı Eğlence'de kapıcılık yapmaktayım. Bodrumda oturuyorum. Evin hava alacak bir penceresi bile yok. Bunun için de 600 lira kesiyorlar. Elime 2300 lira geçiyor. Bu hayat pahalılığında bununla ne yapılır ki?

Hiç bir kapıcının belirli bir çalışma saati yok. Gece saat 11-12'de zile basıyorlar, "Şuradan bir sigara al getir" diyorlar. Olmaz dersen küfrü basıyorlar.

Kapıcılara hiç bir kuruluş yardım etmiyor. Kendi başlarına, kaderlerine terkedilmişler. Sendikamızın da baktığı yok.

Bu dertlerimizi bütün halka duyurun.

Karabük

Okuldan atılan öğrenci tekrar nasıl ön kayıt yaptırır

N. Bozkaya

Bir arkadaşla birlikte Bartın Eğitim Enstitüsüne ön kayıt yaptırdık. Bir dahaki gidişimizde okula girenleri belirten listeye baktığımızda müdür yardımcısının ön kayıt yaptıran öğrencilerin hepsini okula almamak için okulda zaten öğrenci olan komandoları da kontenjana aldığını gördük. Böyle kontenjana alınan öğrencilerin toplamı 83'tür. Ön kayıt yaptırıp da kesin kayıt yaptırmaya hak kazanan öğrencilerin sayısı ise 65'tir. Okulda okuyan öğrenci tekrar nasıl kontenjana alınır? Müdür yardımcısı okulda komandoların gücünü koruyabilmek için bu yola başvurmuştur. Böylece diğer ön kayıt yaptırmış olan öğrencilere haksızlık yapılmış olmuyor mu? Liste yeni müdürün onayından da geçmedi. Milli Eğitim Bakanından böyle durumlara göz yummasını istiyoruz. Bir müdürü değiştirmekle bir okuldaki komando baskısı kalkmıyor.

Tunceli

Ödeneklerimiz eksik veriliyordu

Bir Grup Öğrenci

Endüstri Meslek Lisesinde sorunlarımızla ilgilenilmediği için iki gün süre ile boykota gittik. Yatılı okuyan öğrencilerin temizlik, sağlık, atelye ve öğrencilere verilen ödeneklerle ilgili sorunları vardı. Yataklar ve yatakhane temizlenmemektedir. Yemekler iyi çıkmıyor. Yatılı öğrencilerin sağlık durumları ile ilgilenilmiyor. Atelyeler çalışır durumda olduğu halde çalıştırılmıyor. Ayrıca yatılı öğrencilere devlet tarafından verilen ödenekler eksik veriliyor. Daha önceden bu sorunlarla ilgili olarak okul idaresine ve Milli Eğitim Müdürlüğüne başvurduk. Bunlar sonuçsuz kaldı. Bu nedenlerden dolayı boykot yaptık.

Okul Aile Birliği sorunları 10 gün içinde çözecegine söz verince derslere girdik.

Şiran-GÜMÜŞHANE

Zabıta memuru devrimci olduğu için işten çıkarıldı

O. Yenigün

Yıllardır hasretini çektiğimiz, dertlerimizi istediğimiz gibi anlatacağımız ve biz Anadolu insanlarının karanlıktan kurtulması için kurulan gazetemize,

Gümüşhane İli Şiran ilçesi Yeşilbük kasabası Belediye Başkanlığında bir yıldan beri görev yapan zabıta memuru Kadir Onur'un işine devrimci olduğu için son verilmiştir. Belediye Başkanı hakkında hiç bir tahkikat yapmadan, Belediye Meclisi üyelerine haber vermeden, kendi el yazısı ile mühürsüz bir mektup göndererek zabıta memurunun işine son vermiştir.

Böyle bir Belediye Başkanının kasabaya ve memlekete ne kadar hayrının olduğu yazısından anlaşılmaktadır. Bu adam belediyeyi kendi kafasına uygun zorbalarla doldurıyor.

Aydınlık günlerin halkımızın olacağına inanıyoruz.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Alt yapı hizmetlerinin çözümlenmediği köylerden biri: Kömür köyü

İl merkezi ve ilçelerimize bağlı pek çok köyün altyapı hizmetleri, yirminci yüzyılın ikinci yarısını da geçmiş olmamıza karşın henüz bir çözüme ulaştırılmamıştır.

.....

Kelkit İlçemize bağlı Kömür köyü muhtarı, yıllardan beri köylerinin yol, içme suyu ve okul sorunlarının çözümlenmediğini söyledi.

Verilen bilgiye göre, Kömür köyünde şu anda yaklaşık 100 kadar öğrenci bir köy odasında ve elverişsiz koşullar altında iki öğretmenle eğitim ve öğretimini sürdürmektedir. İçme suyu yetersizdir. Kömür köyü yolu, Kelkit-Erzincan yoluna iki kilometre uzaklıktadır. Ama ham yoldur, kışın ve yazın da yağışlı havalarda motorlu araç gitmez.

Köy halkı, bu üç alt yapı hizmetlerinin daha çok bekletilmeden ele alınmasını istemektedir.

(7 Mart, 1978-GÜMÜŞHANE)

Öğretmen lisesi mezunlarıyız ama öğretmen olamadık

"Bizler öğretmen lisesi mezunlarıyız. Milli Eğitim Bakanlığı'na ve yetkililerine sesleniyoruz.

"Öğretmen okullarına öğretmen olmak umuduyla gittik. Bizlerin, yani dar gelirli halk çocuklarının okuyabileceği ekmek sahibi olabileceği bir öğretmen okulları kalmıştı. Analarımız babalarımız bu okulları umut kapısı, bizleri de yoksulluktan kurtulmanın umudu olarak görüyorlardı. Fakat bu durumumuz hiç göz önüne alınmadan kanun değişikliği ile bu kapı da kapatıldı yüzümüze. Okulu bitirdik ne olduk. Ellerinde diplomalı işsizler ordusunun birer neferi haline geldik.

"Öğretmen olmak istiyorduk: Öğretmen olup bağrından kopup geldiği yoksul, eğitimsiz bırakılmış yurdumuza hizmet etmek istiyorduk.

"Bizlere, size kontenjan tanıtılmış dediler.

"Eğitim enstitüsüne alacaklar dediler."

(17 Şubat, 1978-K.MARAŞ)

Ölmektense mücadele etmek daha hayırlıdır

Günümüzde sıtma hastalığı vahim durumlar doğuracak safhaya varmıştır.

Üzüntü ile belirtelim ki Akçakalemiz ve bağlı bulunan köylerinde 1977-1978 yılında sıtmaya tutulanların sayısı 50 civarındadır. Bu durumlara meydan vermemek için sadece görevli memurların mücadelesi yeterli değildir. Halkımızın da bu gibi hallerde en yakın sağlık ocaklarına baş vurması, olaydan ilgililerin haberdar edilmesi, salgın hastalık serisine dahil edilmesine çalışılmalıdır.

Akçakale sıtma savaş memurlarından M.Atalar her ay Akçakale muhitinde en az 10 hasta bulunduğunu belirtmiştir.

Ölümlere meydan vermektense sıtma hastalığının olabileceği yerleri belediyeye bildirerek, ilaçlanmasını sağlamalı, hastalığın baş gösterdiği yerlerde hemen hastalığa müdahale etmeliyiz.

(13 Mart, 1978-URFA)

Montrö Zirvesi ve Üçüncü Dünyanın birliği

Hüseyin Mansur

Başbakan Ecevit'in Montrö görüşmeleriyle ilgili olarak verdiği demeç, dünyada ve Türkiye'de önemli tartışmalara yol açtı. Bazı etkili güçler bu demeçten rahatsız oldular. Demirel, görüşmelerin sonu bir hiçtir diyerek gerçekleri saklamaya çalıştı. Yunanistan'da da görüşmeleri baltalama çabaları görüldü. Dünya üzerinde ise özellikle iki süper devlet Amerika ve Rusya, Kıbrıs meselesine, Filistin meselesine olduğu gibi, Türkiye-Yunanistan anlaşmazlıklarına da burunlarını sokup, ortalığı karıştırmaya çalıştılar.

... Geçmiş tarihimiz de bizi doğrulamaktadır. Kurtuluş savaşımızda Yunanlılar, İngiliz emperyalistlerinin tahrikiyle yurdumuzu işgal etmişlerdi. Ama işgale karşı çıkan Yunan işçi ve köylüleri, Yunan gerici ordusu içinde isyan ederek bize dost olduklarını göstermişlerdi.

.....

Burada iki hususu belirtmekte yarar var. Ecevit "Gölge" edenlerden Rusya'nın ismini açık söylemiyor. Ama "Amerika'dan ve başka ülkelerden" gölge etmemelerini isterken, Üçüncü Dünya ülkelerini kastetmediği açıktır. Yine de Ecevit eşyayı adıyla söylemeli, gölge eden diğer devletin Rusya olduğunu belirtmelidir. Ecevit enerji meselesinde de Rusya'ya karşı çıkmış "MC ulusal enerjimizi başka bir devlete bağlayamaz" demişti. Nedense Ecevit Rusya'ya karşı çıkarken isim vermiyor. Bizce Ulusal Bağımsızlığımızı korumak ve ulusumuzu topyekün bir yurt savunmasına psikolojik olarak da hazırlayabilmek için eşyayı adıyla söylemek daha yararlı olur.

(15 Mart, 1978-Polatlı-ANKARA)

Yazla yolu öğrenciler için büyük tehlike yaratıyor

Her gün binlerce ortaokul ve lise öğrencisinin gelip geçtiği sahil yolu öğrenciler için büyük tehlike arzetmektedir.

Eğirdir'e giriş ve çıkışların düzeltilmesi için yapılan çalışmalarda yolun göl tarafına kamyonlarla toprak dökülmüştür.

Yolun dağ tarafında ise inşaatların önündeki kaldırımlara çakıl dökülmesi sonucu, öğrenciler hergün arabaların geçtiği asfalt yoldan yürümektedirler.

Öğrenci velileri, herhangi bir olay meydana gelmeden bu yol ile ilgilenilmesini istemektedirler.

(11 Mart, 1978-Eğirdir-ISPARTA)

Tercan ilçesinde akaryakıt sıkıntısı çekiliyor

Tercan İlçesinde bir haftadan beri akaryakıt sıkıntısı çekiliyor. Sıkıntı yüzünden çok sayıda aracın yollarda kaldığı bildirildi.

.....

İlçe şoförlerinden Enver Akyürek, Hamdi Zorlu, Ömer Kural ve Hasan Zorlu, akaryakıt sıkıntısı yüzünden tüm şoför, esnafın perişan olduğunu kaydederek "Benzin ve mazot bulamaz olduk. Bir depoyu doldurmak için de saatlerce beklemek zorunda kalıyoruz. Bu nedenle de iş kaybımız oluyor. Bonolarımızı, böyle giderse ödeyemez duruma geleceğiz" dediler.

(21 Mart, 1978-ERZİNCAN)

SUÇ: Afiş asmak CEZA: 3 TL

T.C.
İSTANBUL
CUMHURİYET SAVCILIĞI
Hazırlık No: 197 8/ 9038

PARA CEZASI ÖDEME EMRİ

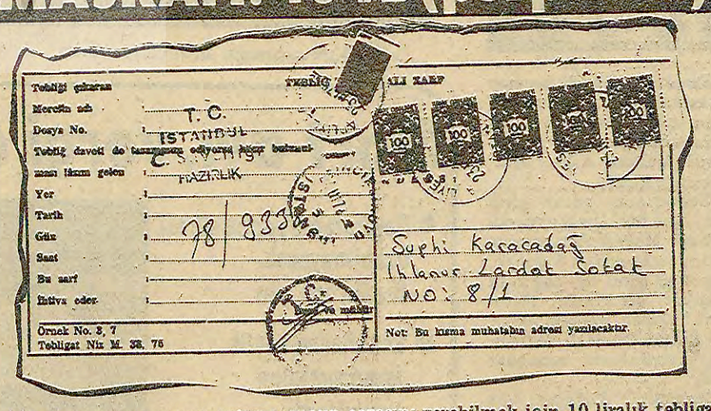
Tebliği çıkaran C.Savcılığı : İstanbul Cumhuriyet Savcılığı.
Sanığın Hüviyeti : SUPHİ KARACADAĞ, Eğlence Mahallesi sokak no:8/1 d
Sanığın Adresleri : oturum, Eğirdi Lisesi 3/B de 1976 nolu öğrenci.
1)
2)

Para cezasının Toplam miktarı ve Nevi'i: 3 (üç) L. H.P.
[illegible] suçundan hakkında hazırlık soruşturması yapılmaktadır. Aşağıda müfredatı yazılı ve toplam (3) lira (—) kuruşu olan para cezasının C.M.U.K.nun 5,6,7 nci maddeleri gereğince tebliğ tarihinden itibaren ONBEŞ İÇİNDE ödenmediği taktirde ise, eğer suçunun sabit görülürse, mahkemece tayin edilecek para cezası yarı nisbetinde artırılarak hükmolunacağından tebliğ tarihinden itibaren ON GÜN İÇİNDE para cezasının ödemek üzere İSTANBUL CUMHURİYET SAVCILIĞI'na müracaatına tebliğ olunur. 20 / 3 /1978

İstanbul C.Savcı Yardımcısı
Hüseyin Bazal

ÖDENMESİ GEREKEN PARA CEZASININ MÜFREDATI :
1)
2)

MASRAFI: 10 TL (pul parası)

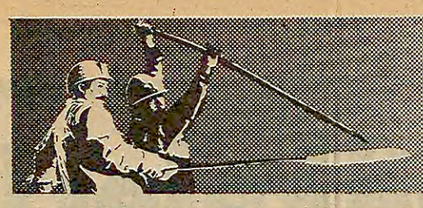
Afiş asmayı suç sayan anlayış suçun cezasını verebilmek için 10 liralık tebligat masrafı yapmaktan çekinmiyor. Harcanan zaman, kağıt, emek de cabası. Emekçilerin ödedikleri vergileri böyle rastgele savurmak yerine afiş asmayı suç sayan anlayışı kaldırmak daha uygun bir davranış olacak.

AKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

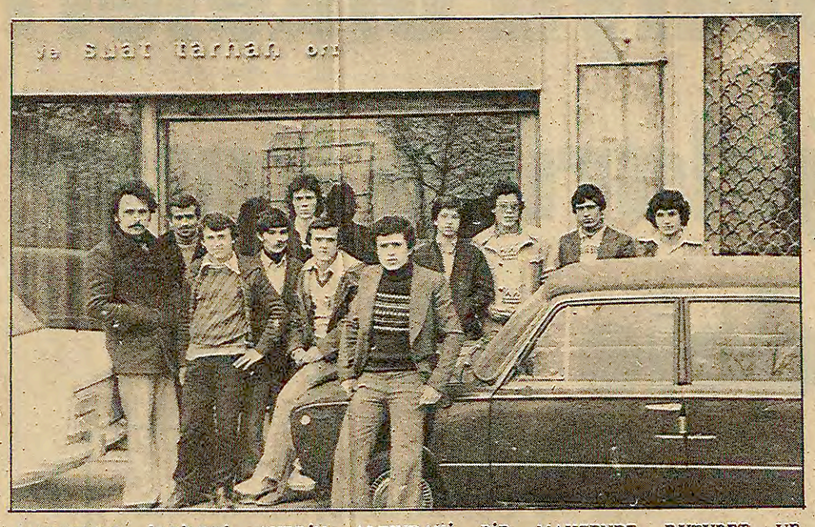
Soguk Hava Deposu makina tesis ihtiyacımız için 177.080.— lira muhammen bedelli kapalı zarf eksiltme usulü ile yedek parça mübaya edilecektir.
İhalesi 14.4.1978 Cuma günü saat 15.00'de encümen huzurunda yapılacaktır.
Geçici teminatı 13.281.— lira olup şartnamesi mesai saatleri içinde Fen Memurluğunda görülebilir.
Talipllerin teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat önce Encümen Başkanlığına vermeleri postadaki vaki gecikmelerin dikkate alınmayacağı ilân olunur.

21.3.1978
Akşehir Belediye Başkanı
Dt. Vecihi KÜÇÜK

(Basın: 13379 — 50)

işçi sendika

WARTBURG İŞÇİLERİ: "YERİN ALTINDAKİ BİR MAHZENDE RUTUBET VE PİSLİK İÇİNDE ÇALIŞIP DURDUK. HAKKIMIZI ARAYINCA DA ATILDIK."

Wartburg Fabrikasında 17 işçi atıldı

İSTANBUL (AYDINLIK)

Galatasaray'daki Wartburg Otomatik İbreli Terazi Fabrikasında çalışan 17 işçinin işine son verildi. Bir süre önce Metal-İş'den ayrılarak DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasına geçen işçiler olayı şöyle anlattılar. "Daha önce burada Metal-İş yetkiliydi. Yetkisi 1 Martta sona erdi. Biz 34 arkadaş 7 ay önce Maden-İş 6 ncı Bölgeye üye olduk. Bunun üzerine patron bizi istifaya zorladı. Başaramayınca da 13 işçinin işine 13 üncü maddeye göre son verdi. Daha sonra da "sendikadan istifa edin geri alayım" dedi

İşten atılan işçiler çalışma şartları konusunda da şunları söylediler: "Hiç bir sosyal hakkımız yok. Çalışma şartlarımız çok kötü. İşyeri bodrumda izbe bir yerde, döküm ve demir tozundan nefes alınmıyor. Hava çok kirli ve rutubetli olduğundan sağlam giren herkes sakat çıkıyor. Bir arkadaşımız bu yüzden verem oldu ve 10 ay sanatoryumda yattı. Patron her türlü baskıyı uyguluyor. Primlerimizi istediği gibi kesiyor. Çalışma saatleri dışında elektrik kesintileri nedeniyle fazla mesai yapmaya zorluyor. Cumartesi ve pazar günleri fazla mesaiye gelmeyenleri işten atmakla tehdit ediyor. Ücretler ise bir başka dert. 11 senelik işçi evli çoluk çocuk sahibi arkadaşlarımız var bunlar asgari ücretten 100 lira fazla maaş alıyorlar. 6-7 senelik işçi arkadaşlar ise hala asgari ücretle çalışıyorlar."

İşten atılan işçiler son olarak Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurduklarını fakat henüz bir sonuç alamadıklarını söylediler.

PATRON SENDİKALAŞAN İŞÇİLERİ ATIYOR

●

ÇALIŞMA ŞARTLARI SON DERECE KÖTÜ

PETROL-İŞ MERSİN AK-GÜBRE DE GREVE GİDİYOR

MERSİN (AYDINLIK)

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası Mersin Şubesince sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanmasından sonra sendikanın aldığı grev kararı 24 Martta işyerine asıldı.

Petrol-İş Sendikası Mersin Şubesinin 7 aydan bu yana sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmelerinin olumsuz sonuçlanmasında AK GÜBRE İşveren temsilcisi ve işçilerin istenmeyen adam ilan ettikleri Yakup Neyaptı'nın büyük rolü olduğu belirtiliyor.

Petrol-İş Sendikası Başkanı Münif Tepeci verdiği demeçte şunları söyledi: "6 gün sonra grev kararımız yasal olarak doğmaktadır. Üç kücü işçiler Genel Müdürü Yakup Neyaptı dan cesaret alarak ilişkileri zedelemişlerdir. Ancak bu işçiler de Yakup Neyaptı'yı kurtaramayacaklardır, buna güçleri yetmeyecektir. ‹‹‹

İşyerlerinde can güvenliği yok

Afşin-Elbistan'da bir işçi kalıp sökerken yüksek gerilimli telin üstüne düşerek öldü

K.MARAŞ (THA)

Afşin-Elbistan termik santralinde çalışan Mustafa Dursan adında 26 yaşındaki bir işçi yüksek gerilimli elektrik akımına tutularak öldü.

TEK'e bağlı Kurtuluş sahasına ait işyerinde soğutma bacalarının kalıbını sökerken bu bacaların yakınından geçen yüksek voltajlı elektrik tellerinin üzerine düşen Mustafa Dursun olay yerinde hemen öldü.

Keçiborlu Madenlerinde dinamit patlaması sırasında bir işçi hayatını kaybetti

ISPARTA (THA)

Isparta'nın Keçiborlu ilçesindeki maden ocaklarında meydana gelen kazada bir işçi öldü, bir işçi yaralandı.

Keçiborlu'daki madenlerde 75 metre derinlikteki bir ocakta dinamit patlatılması sırasında, patlama alanında kalan işçilerden Ali Osman Kocbaşı öldü, Naci Tüylü ise yaralandı.

HOLLANDA DA POLYNORM İŞÇİLERİ:

"Haklarımızı birleşerek alabiliriz" diyorlar

Hollanda (Niyazi Tipi)

Hollanda'nın Soest çevresinde bulunan Polynorm Metal Fabrikasında ve fabrika pansiyonlarında derdin bini bir para.

Polynorm Fabrikasında yaklaşık 400 Türkiyeli işçi çalışıyor. Bu işçilerin ücretlerine yıllardan beri beş kuruş bile zam yapılmadı. Diğer yandan fiyatlar durmadan arttı. Yaşama şartları iyice kötüye gitti.

Çeşitli sorunları görüşmek ve bunlara bir çözüm yolu bulmak için bütün Polynorm işçilerinin katıldığı bir toplantı yapıldı.

Toplantıda UTHB (Utrecht Türkiye Halk Birliği) adına Adnan Yılmaz şöyle dedi: "UTHB olarak, haklı davanızda daima yanınızda olacağız... Başarının garantisi sizlerin birleşerek vereceği mücadeledir." UTHE (Utrecht Türk Halk Evi) adına konuşan Hasan Arı, yabancı işçilerin Hollanda'da iki yönlü bir baskıya uğradıklarını belirttikten sonra şunları söyledi: "Bu mücadelede yanlız Türkiyeli işçiler olarak değil, bütün yabancı işçilerle ve Hollandalı işçilerle birleşerek daha büyük zaferlere ulaşabiliriz."

Toplantının sonunda ortaya çıkan sorunlar şöyle belirlendi:

"Pansiyonlarda patron tarafından temizlik yapılması gerekirken bu yapılmıyor. Pansiyondan ayrılıp başka bir yere gitmek istediğimiz zaman bizlere pansiyon parası ödenmiyor. 150 kişinin kaldığı pansiyonda tuvalette ve mutfakta sıra bulamıyoruz. Patron aynı işi yapan işçilere farklı ücret veriyor. Patron işçileri bölmeye çalışıyor.

KURŞUN ZEHİRLENMELERİ ARTIYOR

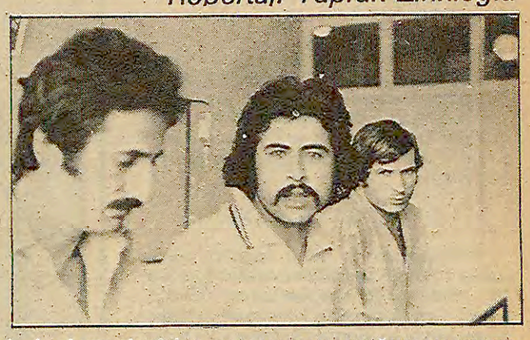
"TEDAVİ OLDUK DİYE ÇIKIYORUZ. KISA SÜRE SONRA HALSİZLİK, YİNE BAŞ DÖNMESİ BAŞLIYOR. YİNE HASTANEYE DÖNÜYORUZ."

Eyüp SSK Hastanesinde yatan bir işçi:

"KURŞUNLU HAVAYI ASPİRATÖRLER YERİNE CİĞERLERİMİZ ÇEKİYOR"

Röportaj: Yaprak Zihnioğlu

Zehirlenmenin belirtileri: Başdönmesi, kusma, halsizlik.

BİR İŞÇİ TEMSİLCİSİ: "ÇALIŞMA BAKANLIĞINDAN HEYETLER GELDİ YETKİLİLER DE DURUMU BİLİYOR. FAKAT SORUNLAR ÇÖZÜLMEDİ. ACABA NEDEN?"

Eyüp'teki Sosyal Sigortalar Hastanesi Mesleki Hastalıklar Bölümündeyiz. Çevremizi kurşun zehirlemesinden yatan işçiler sarıyor. Hepsinin yüzü sarı soluk.

"Bu yapılan, toplu halde işçinin öldürülmesidir, kitle katliamıdır" diye atılıyor bir işçi, "Yaz bizim halimizi kardeş".

Buraya gelenler çoğunlukla Kartal'daki Mutlu Akü ve Cevizli'deki Farstab fabrikasından.

"Kanında yüzde 300 kurşun bulunan arkadaşlarımız var. Bizi ölüme mahkum ediyorlar. Bu zehirle daha kaç yıl yaşarız? Bunun sonunda felç olmak veya ölüm var."

Mesleki Hastalıklar Bölümünün sadece 30 yatağı var, otuzunda da işçiler "kurşun zehirlenmesinden" yatıyorlar. Daha da sırada yüzlerce işçi var. Burada kan tahlilleri yapılıyor.

Bir insanda kanda en fazla yüzde 4 mg oranında kurşun bile tehlikeli sayılıyor. Buraya kanında yüzde 120, yüzde 300 mg kadar kurşun bulunan işçiler geliyor, çeşitli fabrikadan...

Bir kadın doktor vardı. Onu da sürdüler

"Bu hastalığı biz ne mücadeleler vererek tespit ettirdik. Kartal'daki hastanede bir kadın doktor vardı. İsmi İlhan'dı. O arkadaş bu hastalığı ortaya çıkarmak için çok uğraştı. Daha sonra onu bir ay sürgüne gönderdiler. Sırf bu dava yüzünden. Biz daha önce aynı dertten hastaneye geldiğimizde doktorlar 'Sende romatizma var' deyip bize iki üç aspirin vererek geçiştirirlerdi."

Kurşun zehirlenmesi, baş dönmesi, iştahsızlık, bel ağrısı, kusma yapıyor. Belden aşağısı tutmaz olur bir süre sonra. Aşırı halsizlik başlar, sararıp solar insan.

Heyetler geldi gitti, sonunda kabahati bize buldular...

Gençten bir işçi alıyor sözü:

"Ben Farstab fabrikasında temsilciyim. Birbuçuk yıldır bu fabrikada çalışıyorum. Çok dertlerimiz var. Kamuoyuna duyurabilmek için çok uğraştık, fakat hiç bir olumlu cevap alamadık. Bazı gazeteleri çağırdık. Gelmediler.

"Bakanlığa şikayet ettik. Ankara'dan bir heyet geldi. Raporlar tutuldu. 'İşyerinin çalışma şartları sağlığa uygundur' diye rapor verdiler. Kabahatin işçide olduğunu söylediler. Bu hastalığın nedeni işçilerin tedbirsizliğiymiş... Bize verilen maskelerden buharla birlikte kurşun da sızıyor. Kurşun, işlerken kor haline geliyor ve buharlaşma yapıyor. Haliyle bu buhar maskeden sızıyor. Ağzımıza ciğerlerimize doluyor. Fakat işveren maske kurşun tozunu geçirmez diye iddia ediyor. Peki bizim kanımıza bu kurşun nereden giriyor? Patrona söylediğimiz zaman 'Gidin hakkınızı arayın, sendikanız var' diyor. Sendika da ilgilenmiyor. İşverenler yüksek kâr amacıyla çalışma şartlarını düzeltmiyorlar.

Orta yaşlı bir işçi anlatıyor.

"Hammadde kaynatırken malın çeşidine göre 90 dereceden 130, 150 dereceye kadar kaynayan mallar var. Bu buhar ne oluyor? Ağzımıza ciğerlerimize doluyor ve kana karışıyor. Bütün iç organlarımızı tahrip ediyor bu kurşun."

— Benim karaciğerim dört santim büyüdü, diyor bir işçi.

Hastanede tedavi diye bir süre serum takılıyor. Fakat işbaşı yaptıktan iki gün sonra aynı hastalık yine başlıyor.

Serum takılan odaya giriyoruz. Dört işçinin koluna serum takılmış. Yine Mutlu Akü ve Farstab Fabrikasından işçiler.

Yataktakiler anlatıyor:

"Bir haftadır burada yatıyorum. Bu buraya ikinci gelişim. Daha önce de iki hafta yattım. Bir işe yaramıyor. Fabrikaya dönünce yine aynı şey olacak. İki gün sonra yine başlar halsizlik, baş dönmesi..."

"Bunun sonunda felç olanlar, erkenden ölenler var. Maske veriyorlar ama maskeler buharla birlikte kurşunu da geçiriyor. Kurşunun işlenmesinin çok havadar bir yerde yapılması gerekir. Bizde nerde havadar yer, bir aspiratör bile yok. Kurşunlu havayı aspiratörler yerine ciğerlerimiz çekiyor

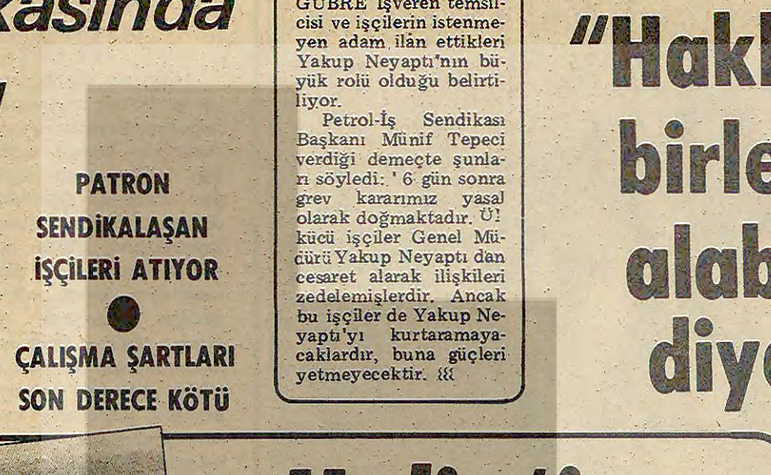
Mutlu Akü ve benzeri işyerlerindeki kurşun zehirlenmesi sorunu yeni bir sorun değil. Daha önce de yazıldı, bu konuda. Ama henüz hiç bir değişme yok. Yetkililer, sorumlular, patronlar herhalde "Bir süre yazılır söylenir sonra unutulur gider" diye düşünüyorlar.

SSK Eyüp Hastanesinde kurşun zehirlenmesinden yatanların yanında yüzlercesi de yatmak için sıra bekliyor. İşçilerin zehirlenmiş vücudları üstüne saltanat kuranlar şunu bilsin ki, işyerlerimizde çalışma şartları düzeltilmedikçe yakalarını bırakmayacağız.

Haliç'in batağında ekmek kavgası

Röportaj: Alaattin Erol

'ÇEKER GİDER KAYIKÇILAR KÜREĞİ KAYIKÇININ NASIRLIDIR ELİ GİBİ YÜREĞİ'

Kayıkçıların elleri nasırlıdır. Hele o eller otuz yıl, kırk yıl gibi bir ömür boyu kürek sallayan Mehmet Dayı'nın elleri ise, bu ellerde fal değil, gerceği görürsünüz.

Mehmet Dayı otuz yıldan fazla bir zamandır, kara kışa, soğuğa, sıcağa aldırmadan Eyüp-Sütlüce arasında kürek sallamakta. Ne mi kazanıyor, 72 yaşındaki Mehmet Dayı? Günde 45-50 lira. Mehmet Dayı, Eyüp iskelesinin en eski sandalcılarından. Öteki sandalcılar, "Mehmet Dayı'ya sor, o anlatsın, daha iyi bilir, buranın eski ve şimdiki durumunu" diyorlar. Biz sorduk, Mehmet Dayı anlattı:

"Eskiden burası bir Frenk şairinin dediği gibi 'Altın Boynuz'du. Sular masmavi, tertemizdi. Canımız sıkıldıkça balık tutardık. Dört-beş fabrika dışında fabrika yoktu. O zamanlar Haliç'in dibi şimdiki gibi lağım değil, altın gibi kil idi. Burdan çıkarılan kil ile senede 60 milyon tuğla imal edilirdi. Lakin her geçen sene mezbahanın gübresi, barsağı, fabrikaların artıkları ve çevre semtlerin lağımlarıyla tam bir mikrop yuvasına döndü. Bu da yetmezmiş gibi Eyüp Belediyesi, çeşitli yerlerden topladığı pislikleri iskelemizin dibine boşaltıyor.

Kaç çeşit mikrop isterseniz...

Bundan 10 sene evvel Hıfzıssıhha'dan gelen sağlık heyeti, tahliller yapmıştı. Tahlil sonunda Haliç sularının beş çeşit hastalık mikrobu bulundu. Bu mikroplardan birisi insanların cinsiyetine etki yapıyormuş. Beş çeşit mikrop on sene evveldi. Şimdi ise 25 çeşit mikrop bulunur Haliç'te. Kısacası hayatımızı, mikrop yuvasından kazanmaya çalışıyoruz."

Yüzünü Haliç'in siyah sularına çevirerek, eski günleri hasretle anan Mehmet Dayı şöyle devam ediyor:

"Bu hatta, yarısı Eyüp yarısı da Sütlüce yakasında olmak üzere 110 sandalcı çalışmaktayız. Mezbahada üç gün kesim yapılır. İşlerimiz ancak bu üç günde biraz düzelir. Ondan ayrı günlerde, her bir arkadaşa günde sadece beş altı gidiş sırası gelir. Karşı taraftan da boş döneriz. Yolcu başına 2 lira almaktayız. Sandalımızın dört kişi olduğunu düşünerek, kazancımızın hesabını yarın siz yapın."

Bu arada başka bir sandalcı, "Hele benim gibi yedi nüfusa bakmak zorundaysanız" diye yakınıyor.

Sandalımıza bir şey olursa...

Mehmet Dayı anlatmaktan yorulmuyor:

"72'de Bağ-Kur'a kaydolduk, ama sonundan pek bir ümidimiz yoktur. Zaten bir ara yapılan bir yanlışlıktan dolayı muntazam prim ödediğimiz halde 40 bin kişiyle birlikte Bağ-Kur haklarından mahrum bırakıldığımız hakkında bir söylenti çıkmıştı. Sonradan düzeltildi falan dediler ama, son durumdan pek haberimiz yok. Bu konuda kesin bir açıklama yapılmasını bekliyoruz. Anlayacağımız esas garantimiz ve de sermayemiz, sağlığımız ve altımızdaki yadigâr sandallarımızdır. Sandallarımıza bir şey olursa bizler tamamen aç ve açıkta kalırız. Yenisini almamızın da pek mümkünü yok. Bugün dört kişilik bir sandal 40 bin liradır. Motoruna ise hiç gücümüz yetmez. Kayıkçının küreği de neymiş deyip geçmeyin. Her sene bir çift kullanırız ve çifti şimdi bin liradır. Bir de hasta olduk mu, çalışmadığımızdan dolayı hiç bir gelirimiz olmaz."

Mehmet Dayı'yı, sandalını şefkatle okşarken bırakıp Haliç'in kirli, leş gibi kokan kıyısından ayrılıyoruz.

Cibali Tekel-Nakliyatta irade beyanı yapılacak

İSTANBUL (AYDINLIK)

Çağdaş Gıda-İş Sendikası Çalışma Bakanlığının 6 sayılı genelgesine dayanarak Cibali Tekel Fabrikasında nakliyat işçilerinin bağlı olduğu yetkili sendikanın tespiti için "irade beyanı" yapılmasını istedi. İstanbul 9. İş Mahkemesi bu talebi olumlu karşılayarak işyerinde oylama yapılmasına karar verdi. Cibali Tekel'de bir süre sonra Çalışma Bakanlığı Müfettişlerinin nezaretinde irade beyanı yapılacak. Nakliyat işçileri kapalı bir odaya tek tek girerek, müfettişlere hangi sendikaya bağlı olduklarını söyleyecekler. Gizli oy açık sayıma dayalı Referandum henüz yasalaşmadığı için, oylamalar ve yetkili sendikanın tespiti bu usülle yapılıyor.

İngiltere'de Basın işçileri greve gidince gazeteler çıkmadı

İNGİLTERE (THA)

İngiltere'de basımevi işçileriyle dağıtımcıların grevi sürdüğü için, sekiz sabah gazetesi yayınlanamamaktadır.

Dağıtım işçileri sendikası gazetelerin bu durumda hafta başına kadar yayınlanmaması olasılığı bulunmadığını açıklamıştır.

Gazete sahipleri ise grevin kendilerine büyük zarar verdiğini ve günde 2,7 milyon adet gazete satamadıklarını açıklamışlardır.

Dağıtım işçileri sendikası işçilere yüzde 10 oranında ücret zammı yapılmasını istemektedir. İşveren ve işçi temsilcileri arasında pazarlık dün çıkmaza girmişti.

HARB-İŞ AMERİKAN İŞ YERLERİNDE GREVİ ERTELEDİ

ANKARA (ANKA)

Türk Harp-İş Sendikasının Amerikan işyerlerinde grev kararı almasından sonra, sendika ile ABD hükümeti adına pazarlığa oturan Boeing firması Genel Müdürü görevinden alındı.

Eski Genel Müdürün görevden alınmasından sonra yeni bir anlaşma umudu belirdi. Göreve geldiği gün Türk Harp-İş Sendikası yetkilileri ile görüşen yeni Genel Müdürün anlaşma yanlısı olduğu ve bunun üzerine grev kararının sendika tarafından bir süre daha ertelendiği bildiriliyor.

TUZLA PORSELENDE GREV SONA ERDİ

İSTANBUL (AYDINLIK)

Tuzla da kurulu Tuzla Porselen Fabrikasında, Türk-İş'e bağlı Çimse-İş Sendikası tarafından 9 Ağustos 1977 tarihinde başlatılan grev sona erdi. 8,5 aydan fazla devam eden grev sonucunda Çimse-İş Sendikası ile işveren 3 yıl süreli bir toplu sözleşme imzaladı.

İmzalanan toplu sözleşmeye göre, saat ücretlerine birinci yıl için 7 lira, ikinci yıl için 7 lira, Üçüncü yıl için 9 lira zam yapıldı. Bundan başka yılda 3 maaş ikramiye 1000 lira yakacak yardımı ve 1000 lira izin zammı alındı. 740 işçi pazartesi gününden itibaren işbaşı yapacaklar.

Yurtdışındaki çocukların eğitim sorunları ele alınıyor

ANKARA (A.A)

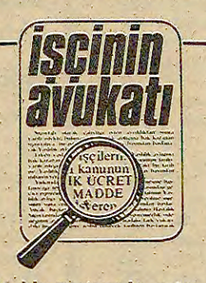
Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunda, Yurt dışında görevli veya işçi tüm Türk vatandaşlarının çocuklarının eğitimlerini kolaylaştırmak amacıyla Kastamonu CHP Milletvekili Sabri Tığlı'nın hazırladığı kanun teklifi görüşülerek, kabul edildi.

Teklife göre, devlet, Türk çocuklarının eğitimi için öğretmen ve gerekli kitabı yurt dışına gönderecek. Öğretmenler, yurt dışında en az iki yıl görev yapacaklardır. Bu öğretmenlerin iki yıldan önce yurda geri alınmaları, mümkün olamayacaktır.

Öte yandan, Türk çocuklarının eğitimini sağlayabilmek amacıyla bulundukları ülkelerle Türkiye arasındaki anlaşmalara bu konularla ilgili maddelerde konulabilecek. Öğrenimlerini tamamlamadan yurda dönen çocuklar için, bir yıllık "ara yetiştirme kursları" açılacaktır. Yurda kesin dönüş yapan veya velisi yurt dışında olan öğrencilere burs, kurs, yatılı öğrenim gibi olanaklar sağlanacaktır. Teklif önümüzdeki günlerde milli eğitim komisyonunda da ele alınacak.

İşçinin avukatı

Patron sendikadan istifaya zorladı

Soru

Bir seneden beri Ankara da bir pastanede çalışmaktayım. Sendikalaşmak isteyince, patron Sendikadan ayrılın diye baskı yaptı. Bazı arkadaşlar noterde kağıt imzaladılar. Ben imzalamadım. Sendikaya başvurdum. Sendika beni bir avukata gönderdi Mahkeme devam ediyor. Diğer 10 arkadaş vazgeçtiler. Ben diretiyorum. Dava bir senedir sürüyor. Bana 32 bin lira alacak çıkarmışlar. Şimdi temyiz mahkemesinde, acaba hakkımı alabilecekmiyim. Bunu öğrenmek istiyorum.

Ankara'da İbrahim Yılmaz

Cevap

Sendikalar Kanunu nun 19 maddesine göre, işveren, bir işçiyi sendikalı diye, yani sendikaya üye oldu diye işten çıkaramaz. Çıkarırsa sendikal tazminat vermekzorundadır. Sendikal tazminat ise, işçinin ücretinin bir yıllık tutarından az olamaz. Bu durumda size, ücretinizin bir yıllık tutarından az olmayacak bir sendikal tazminat verilmesi gerekir. Çünkü, mektubunuzdaki açıklamalardan, işverenin sizi, sendikaya üye olmanız nedeniyle, işten çıkardığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, kıdem tazminatı da alabilirsiniz. Sonuç olarak, mektubunuzda yazdığınız hakkınızı almanızda, hukuken bir engel bulunmamaktadır.

"BU İŞE GİRMEDEN SAPASAĞLAMDIK ŞİMDİ SERUMLA YAŞIYORUZ"

Fransa'da yeni hükümet kuruluyor

Giscard d Estaing, Marchais ile. Flaşların önünde el sıkışanların aklından neler geçiyor?...

Cumhurbaşkanı iktidar ve muhalefet partileriyle görüşmelerini tamamladı

Meclis 3 Nisanda açılacak

Fransa Cumhurbaşkanı Valery Giscard d'Estaing, muhalefet liderleriyle yaptığı temasları tamamladı. Önceki gün sosyalist Parti'nin Birinci Sekreteri Mitterand'la görüşen Giscard, Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Marchais'yi kabul etti.

GİSCARD'IN PLANI

Seçimlerden en kârlı teşkilât olarak çıkan UDF (Fransız Demokrasisi İçin Birlik) grubunun fikir babası sayılan Giscard, şimdi yeni hükümetin kurulması çalışmalarına koyuldu. Son seçimlerde ülke halkının ikiye bölünmüş olması karşısında duyduğu üzüntüyü gizlemeyen Cumhurbaşkanı, "İktidar ve muhalefet mantıklı bir şekilde beraber yaşamasını bilmelidir" diyor. Siyasal gözlemciler Giscard'ın bu sözlerini iktidarı genişletmek isteği olarak yorumladı. Bu plana göre, seçimlerden sonra dağıldığı resmen ilân edilen Ortak Program partilerinden Sosyalist Parti ve Sol Radikaller Hareketi bir milli birlik hükümetini destekleyecek. Seçim sonuçlarını yorumlayan Ortak Program partileri yenilgilerinin nedenlerinden başlıcasının da FKP'nin izlediği tutum olduğunu açıklamıştı. Böylece ortaklarından uzaklaşan FKP daha da güçsüz bir duruma düştü.

Giscard, Mitterand'la bir buçuk saati aşkın bir süre görüştü. Bu temastan sonra gazetecilere bir açıklama yapan François Mitterand, Giscard'ın iktidar ile muhalefet arasında bir yumuşama ortamı yaratmak istediğini belirtti.

MARCHAİS, ELYSEE SARAYINDA

FKP Genel Sekreteri Marchais'in Cumhurbaşkanı Giscard'la görüşmesi ise büyük ilgi topladı. 31 yıldır ilk defa bir FKP yöneticisi Cumhurbaşkanı tarafından kabul ediliyor. İktidara yakınlığı ile tanınan Figaro gazetesi konuyla ilgili yorumunda, Giscard'ın bütün siyasi parti yöneticileri ile temaslar sürdürürken Marchais'yi de kabul etmesinin genel bir protokol ilkesi olduğunu yazdı.

Marchais, Cumhurbaşkanı Giscard'ı uzun zamandır "büyük tekellerin temsilcisi" olmakla suçluyordu. Marchais, Elysee Sarayına kabul edildikten sonra yaptığı açıklamada, ülkenin sorunlarını çözmenin güç olduğunu belirtti.

Cumhurbaşkanı Giscard, son hafta içinde böylece ülkenin bütün büyük parti ve sendika liderleriyle görüşmüş oldu. Ilımlı "İşçi Gücü" Sendikası Başkanı Andre Forgeron'la başlayan temaslar, daha sonra Fransa Demokratik İş Konfederasyonu (CFDİ) Genel Sekreteri Edmond Maire ve nihayet Genel-İş konfederasyonu (CGT) Birinci Sekreteri Georges Seguy ile sürdü. FKP yanlısı olan Seguy, Giscard'la görüşmesinden sonra verdiği demeçte, "Ülkenin büyük sosyal problemleri vardır. Bu konularda şimdiden hükümet ve patronlarla pazarlığa girişmeliyiz. Yeni hükümetten beklediğimiz budur" dedi.

İKİ PARÇALI İKTİDAR

Giscard, muhalefet partilerinin liderleriyle olduğu gibi iktidarda bulunan parti temsilcileri ile de görüşmeler yaptı. De Gaulle'cü RPR (Cumhuriyet İçin Birlik) Partisinin Başkanı Chirac'la yapılan görüşmenin tam bir fikir birliği içinde geçmediği bildiriliyor. Chirac, seçimler boyunca yürüttüğü kampanyada Cumhurbaşkanının Sosyalist Parti'ye açılma siyasetini çeşitli kereler eleştirmişti.

Seçimlerde en fazla ilerleme kaydeden ve irili ufaklı bir çok siyasi kuruluşu içinde barındıran UDF'in yeni bir nitelik kazanacağı gelen haberler arasında. UDF, bağımsız bir parlamento grubu oluşturacak.

Millet Meclisinin 3 Nisan'da açılmasıyla birlikte Meclis Başkanlığı meselesi de gündeme geliyor. En çok milletvekiline sahip olan RPR Partisinde başkanlık için iki aday var: Eski Başbakanlar, Bordeaux (Bordo) şehri Belediye Başkanı Jacques Chaban d'Elmas (Jak Şaban Delmas) ve Meclis eski Başkanı Edgar Faure. (Edgar For) Diğer partiler de Başkan adaylarını açıkladı.

Cumhurbaşkanının kafasında şimdi 4 soru var: Kim Başbakan olacak? Hükümet ne zaman kurulacak? Nasıl kurulacak? Bu hükümeti kimler destekleyecek?

NASIL OLACAK?

Paris'te bulunan siyasal gözlemciler bu 4 soruya değişik yanıtlar veriyor. Cumhurbaşkanı Giscard'ın politikasını özetleyen bir ilke var: "Süreklilik içinde değişiklik". Yani hem eski düzen sürecek, hem de değişiklikler olacak. Bu slogana uyulursa Raymond Barre'ın yeniden Başbakanlığa getirilmesi bekleniyor.

Önümüzdeki günlerde yeni hükümetin kurulmasıyla Fransa'nın siyasi hayatında yeni bir dönem başlayacak. Özellikle, iktidar-muhalefet ilişkilerinin eskisi gibi süremeyeceği, bununla beraber İtalyan tipi geniş bir koalisyona da gidilemeyeceği genel olarak paylaşılan bir görüş.

Üçüncü Dünya ülkeleri deniz ağalarına karşı mücadele ediyor

Deniz Hukuku Konferansı, yeni bir Uluslararası Ekonomik Düzen için verilen mücadelenin parçasıdır

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Denizlerin yer kürenin yüzde 70'ini kapladığını coğrafya kitapları yazar. Denizlerin önemi kapladığı alanla sınırlı değildir. Denizin diplerinde dünyanın toplam maden kaynaklarının yüzde 30'dan fazlası yatar. Fakat denizlerin önemi barındırdığı madenlerle de sınırlı değil. Denizlere hakim olmak, her zaman bütün sömürgeci ve emperyalist devletlerin başlıca emellerinden biri olmuştur. Denizler emperyalistlerin yayılma siyasetinde küçümsenemeyecek bir yer tutar.

Dünyada bugün denizlere hakim olmak için dalaşan iki büyük korsan var: Sovyetler Birliği ve Amerika. Bu iki devlet, birbiriyle dalaşmak ve halkların zararına yeni nüfuz alanları ele geçirmek için hiç bir fırsatı kaçırmıyorlar. Birleşmiş Milletler çerçevesinde toplanan Üçüncü Deniz Hukuku Konferansı da her seferinde bu dalaşmanın ve ezilen ülkelerin direnişinin sahnesi oluyor.

Üçüncü Deniz Hukuku Konferansı, Yedinci Dönem çalışmalarını İsviçre'nin Cenevre şehrinde yürütüyor. Konferansta üç komite var; bu komiteler şu konularla ilgileniyor: (1) Deniz yataklarının işletilmesi sorunu, (2) Karasuları, kıta sahanlığı, ekonomik bölge tanımlarını yapmak, (3) Bilimsel araştırmalar, denizlerin kirlenmesi gibi sorunlar.

ÜÇÜNCÜ DÜNYA AMERİKA VE RUSYA'YLA DİŞE DİŞ MÜCADELE ETTİ

Bugüne kadar, Deniz Hukuku Konferansları Üçüncü Dünya ülkeleriyle iki süper devlet arasında çetin mücadelelere tanık oldu. Mücadele, özellikle deniz yataklarının işletilmesi sorunu üzerinde ve ekonomik bölge tanımında yoğunlaştı.

Konferansın geçen yıl yapılan altıncı oturumunda, Üçüncü Dünya Ülkeleri, deniz dibi kaynaklarının uluslararası bir organ tarafından işletilmesi önerisinde ısrar ettiler. Onların bu ısrarı Amerika ve Rusya'yı rahatsız etti. Amerika bu öneriye, özel şirketler yararına karşı çıktı. Bu süper devlete göre, deniz yataklarının işletilmesine özel şirketler de katılmalıydı. Rusya ise, devlet kuruluşlarının işlediği alanların, uluslararası organın işleyeceği alanlardan daha geniş olmasını ileri sürdü.

Fakat Üçüncü Dünya ülkeleri bu hegemonyacı tutumlara boyun eğmediler. Bu da iki süper devleti sözde bir uzlaşmaya mecbur etti. Rusya uluslararası organın merkezi bir rol oynayabileceğini kabul eder gözüktü. Ama şu şartla: Devlet kuruluşları da, uluslararası organla birlikte ve "onun adına" denizdibi yataklarının işletilmesine katılmalıydı. Rus delegesi buna "paralel işletme sistemi" adını taktı. Amerikan delegesi ise, bu "paralel sistemi" şöyle yorumladı: Özel şirketler uluslararası organa sermaye ve teknoloji sağlamaları karşılığında deniz yataklarının işletilmesine katılacaklardı.

Peru Devlet Başkanı Bermudes, Peru, karasularını 200 deniz miline çıkarttı ve yabancı gemilerin bu sular içindeki her türlü faaliyetini yasakladı.

Venezuella Devlet Başkanı Perez, denizlerde süper devletlerin hegemonyacılığına karşı çıkıyor.

Panama Devlet Başkanı Torrigos, ülkesinin karasularında tam egemenliğini savunuyor...

Üçüncü Dünya Ülkeleri, gelişmekte olan ülkelerden oluşan "77'ler Grubunun" ilkeli tutumunu destekledi. Uygun bir yönetim kurulmasını, deniz yataklarının eşit ve adil bir şekilde paylaşılmasını, istikrarlı bir fiyat siyaseti izlenmesini ve madenlerin çıkarılmasında mantıki bir sınırın konmasını istediler. Konferansın yeni başlayan yedinci dönem çalışmalarında bu konuda daha somut önerilerin getirilmesi beklenmektedir.

RUSYA BİRDEN TUTUM DEĞİŞTİRİYOR

Yıllardır büyük emperyalist devletler "açık denizlerin özgürlüğünü teminat altına alma" kılıfı altında denizleri ve okyanusları denetimlerine almaya çalıştılar. Latin Amerika ülkelerinin, deniz kıyılarındaki ekonomik bölgenin 200 mile çıkarılması için yürüttükleri mücadele, denizlerde hegemonyacılığa karşı çıkışın başlangıcıdır. Ne var ki, bu mücadele her adımda süper devletlerin müdahalesi ve engellemesiyle karşılaştı.

Konferansın geçen yıl altıncı dönem çalışmaları sırasında Amerikan delegesi özellikle Üçüncü Dünya Ülkelerine baskılar yaptı. Fakat başarı kazanamayınca ekonomik bölgesini 200 mile çıkaracağını ilan etti. Amerika'nın bu değişen tutumu Rusya'nın da tutumu değiştirmesini teşvik etti. Kremlin yöneticileri 200 mil mücadelesinin karşı konulamaz bir akım olduğunu görünce, bundan kârlı çıkmanın yollarını düşünmeye başladılar.

Rusya yıllardır Üçüncü Dünya Ülkelerinin 200 deniz mili için yürüttükleri mücadeleyi desteklediğinden dolayı Çin Halk Cumhuriyetini "denizlerde anarşi yaratmaya çalışmak" ve "Üçüncü Dünya ülkelerini kışkırtmak"la suçlamıştı. Bu yüzden, Moskova'nın birdenbire 200 millik sahayı kabul etmesi birçok ülkenin temsilcisi için şaşırtıcı oldu. Fakat Moskova'nın kabulü görünüşteydi. Rus delegesi, aynı Amerikan delegesi gibi, ekonomik bölgenin açık denizlerin bir parçası olduğu noktasında direndi. Bu da, ekonomik bölge kavramının çarpıtılmasından başka bir şey değildi. Ekonomik bölge açık deniz olarak kabul edilirse, süper devletler eskiden olduğu gibi, "açık denizlerin özgürlüğünü korumak" bahanesiyle müdahalelerini sürdürebileceklerdi.

Başta da söylediğimiz gibi, denizler üzerindeki rekabet sadece ekonomik çıkarlarla ilgili değildir. Bunu anlamak için Sovyet Deniz Kuvvetleri Komutanı Gorçkov'un 1976'da yazdığı kitabı hatırlamak gerekiyor. Gorçkov, bu kitabında, Sovyetlerin okyanuslarda gezinmesini, boğazlardan serbestçe geçmesini savunuyor, kıyı ülkelerin tam egemenliğine karşı çıkıyordu. Gorçkov ayrıca, bilimsel araştırma, balık avlama, yük gemilerinin gerektiğinde savaş aracı olarak kullanılmasından söz etmektedir. Demek ki, sadece ekonomik yağma değil, aynı zamanda savaş hazırlığı da amaçlanıyor.

Deniz Hukuku Konferansının Yedinci Dönem çalışmalarına 158 ülke katılmaktadır. Ortada tartışılmak üzere 373 madde bekliyor. Çeşitli ülkeler arasında çözüm bekleyen anlaşmazlıklar var. İki süper devlet, bu anlaşmazlıklardan yararlanarak kendileri için imtiyazlar koparmaya çalışacak. Rusya, Yunanistan ile Türkiye arasındaki Ege anlaşmazlığında bunun bir örneğini vermiş, Yunanistan'a karşı Türkiye'nin taleplerini destekler gözükerek, savaş gemilerinin kolayca geçmesini sağlamayı amaçlamıştır. Fakat, Üçüncü Dünya ülkeleri, hazırlanmakta olan deniz hukuku anlaşmasını, yeni uluslararası ekonomik düzen için verilen mücadele çerçevesinde ele alıp, ortak yanlarını güçlendirdikçe, iki süper devletin başarı kazanma şansı pek yoktur.

Somali'li kadınlar yurt savunmasına canla başla katılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Somali halkı, ülkelerinin bağımsızlığını tehdit eden Sovyet tehlikesine karşı yurt savunması için hazırlanıyor. Somalili kadınlar da yurtlarının savunmasına canla başla katılıyor.

Geçtiğimiz aylarda Somali'de kadın tugayları kuruldu. Siyah kadınlar, ırkçılığa, sömürgeciliğe ve iki süper devletin hegemonyacılığına karşı yiğitçe mücadele ediyorlar.

5 KITADAN KISA HABERLER

İRAN

24 saatlik genel grev çağrısı yapıldı

İran'da halkın üzerinde yoğunlaşan faşist baskılara ve her geçen gün artan hayat pahalılığına karşı gösteriler yapılıyor.

Hükümete karşı mücadele eden "Ulusal Kurtuluş Cephesi" adlı teşkilat 30 Mart günü için bütün ülkede genel grev ilan etti. Genel grevin, geçen ay Tebriz'de 14 kişinin ölümüne yol açan olayları protesto mahiyetinde yapıldığı bildiriliyor. Geçenlerde kutlanan Nevruz bayramı da Kum şehrinde 300 kadar vatandaşın ölümüyle sonuçlanmıştı.

"Ulusal Kurtuluş Cephesi"nin, genel grevle birlikte başta Tahran olmak üzere ülkenin bir çok kentinde açık hava toplantıları düzenleyeceği bildiriliyor. Bu arada Tahran'da bazı aşırı sağcı unsurların peçesiz dolaşan kadınların suratına kezzap fırlatmağa yeltendikleri gelen haberler arasında. "Ulusal Kurtuluş Cephesi" adlı teşkilât bu olaylarla hiç bir ilişkisi bulunmadığını açıkladı.

İran hükümeti, ülkede hüküm süren memnuniyetsizliğin daha derin boyutlara ulaşmasını engellemek için güvenlik kuvvetlerini alarma geçirdi.

GANA

Anayasa değişikliği için referandum düzenleniyor

Bir Batı Afrika ülkesi olan Gana'da 4 milyonu aşkın vatandaş anayasal referanduma katılıyor. 1972 yılının Ocak ayında bir darbe ile iktidarı ele geçiren Devlet Başkanı Albay Acheampong (Aşeampon) yeni hükümet şekli üzerine önerisini kamuoyuna sunuyor. Öneriye göre, seçilecek olan Başkanın yanında sivil üyeler, muhtemelen de asker ve polisler görev alacak.

Oylama kabul edilirse, 1969'da kabul edilen Anayasa metninin de değişikliklere uğrayacağı bildiriliyor.

HOLLANDA

Üç Sovyet yetkilisi casusluk yaptığı için sınır dışı edildi

Hollanda'da yayınlanan "De Telegraf" gazetesinin bildirdiğine göre Amsterdam'da resmi görevli olarak çalışan üç Sovyet yetkilileri casusluk yaptıkları için sınırdışı edildi. Sovyet ticaret misyonu görevlisi S.V. Servayö, Sovyet turizm bürosu müdürü I.A. Lopukov ve Hasniborintog şirketi yöneticisi A.S. Polescuk'un, Sovyet Askeri Haberalma Örgütü hesabına Hollanda'da faaliyet gösterdiği bildiriliyor.

CARTER BREZİLYA'NIN B.ALMANYA İLE YAPTIĞI NÜKLEER ENERJİ SANTRALLARI ANLAŞMASINI ELEŞTİRDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Başkanı Venezuella'nın başkenti Karakas'tan sonra ikinci olarak Brezilya'ya geçti. Carter'in başkent Brasilia'ya gelmesinden önce kentte ABD emperyalizmi aleyhtarı gösteriler düzenlendi.

Brezilya Devlet Başkanı Ernesto Giesel ile bir görüşme yapan Carter daha sonra Brezilya Parlamentosunda bir söylev verdi. Konuşmasında ABD-Brezilya ilişkilerine değinen Carter şöyle dedi: "ABD ve Brezilya, aralarında bazı anlaşmazlıklar olmasına rağmen iki dost ülkedir." Brezilya'da hüküm süren siyasi rejimin ve hükümetin Batı Almanya ile nükleer enerji konusunda yaptığı anlaşmaların ABD-Brezilya ilişkilerine değişiklik getirdiğini belirten Carter, silah ticareti, yoksulluk gibi sorunların ortaklaşa bir şekilde ele alınmasından yana olduğunu söyledi.

Başkent Brasilia'dan sonra Rio de Janerio'ya hareket eden Başkan Carter'in, önümüzdeki günlerde Nijerya'nın başkentinde çok önemli olduğu bildirilen bir konuşma yapacağı açıklandı. Nijerya başkenti Lagos'ta yapacağı konuşmada Başkan Carter'in Afrika'da Sovyet müdahalesi konusu üzerinde duracağı tahmin ediliyor. Carter'in bu arada 'Ateş Hattı' ülkelerinin temsilcileri ile de görüşmeler yapacağı gelen haberler arasında...

Konuk hükümetin kurulmasında acele etmiyor

LEFKOŞA

Türk Haberler Ajansının verdiği habere göre, Nejat Konuk, yeni hükümeti önümüzdeki hafta açıklayacak. Konuk'un acele etmek istemediği ve hükümetin kurulması ile ilgili temaslarını sürdüreceği bildirildi.

Konuk'un, Pazartesi günü Ulusal Birlik Partisi yetkili organları ile bir danışma toplantısı yapacağı bildiriliyor.

Öte yandan Lefkoşa'da bir basın toplantısı düzenleyen Halkçı Parti Başkanı Alper Orhon, Nejat Konuk'un, istifa nedenlerinden hiç biri ortadan kalkmadığı halde başbakanlığı kabul ettiğini öne sürdü ve Konuk'u bu tutumundan dolayı eleştirdi.

Orhon, Ulusal Birlik Partisinin Denktaşların güdümünden hâlâ kurtulamadığını ve Parti'de komando eğilimli kişilerin etkilerini sürdürdüğünü söyledi.

Halkçı Parti Başkanı Alper Orhon konuşmasında Türkiye'nin Lefkoşa Büyükelçisi Candemir Orhon'un son gelişmelerle ilgili tutumuna da değindi ve Büyükelçinin Kıbrıs Türk toplumunun içişlerine karıştığını ileri sürdü.

Alper Orhon şöyle dedi: "Büyükelçinin Ulusal Birlik Partisi içerisindeki çalkantıları giderme çabasını şiddetle kınamak isteriz."

Bu arada Türkiye Büyükelçiliğinden yapılan bir açıklamada, "Büyükelçinin, hükümet sorununun çözümünde devreye girmesi diye bir şey kesinlikle söz konusu olamaz" dendi. Türk Haberler Ajansının bildirdiğine göre de, Alper Orhon, basın toplantısından hemen sonra Büyükelçi Candemir Orhon ile bir görüşme yaptı.

Karamanlis dört Avrupa ülkesine geziye çıktı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ATİNA

Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis, Avrupa'da dört ülkeyi kapsayan bir haftalık bir geziye çıktı.

Karamanlis, gezisinin ilk durağı olarak Danimarka'nın başkenti Kopenhag'a gitti. Kopenhag'dan sonra Lüksemburg'a gidecek olan Yunanistan Başbakanı, buradan da Hollanda'ya geçecek. Karamanlis, 7 Nisanda İtalya'ya yapacağı geziden sonra Yunanistan'a dönecek.

Karamanlis'e Dışişleri Bakanı Papaliguras ve diğer dışişleri yetkilileri eşlik ediyor.

Bildirildiğine göre, Karaminlis, zyaret ettiği ülkelerde Yunanistan'ın AET'ye üyeliği ile ilgili sorunları görüşecek.

ÇUKUROVA'DA SALGIN HASTALIKLAR KOL GEZİYOR

Çukurova'da çocuklar kötü yaşam ve beslenme koşulları yüzünden sık sık salgın hastalıkların pençesine düşüyorlar. Çukurova'nın güleç yüzlü çocukları sıtma nöbeti saati gelince bulundukları yerde titreyip, debeleniyorlar. Bir zamanlar başarıyla önlenmiş olan sıtmanın bugün önüne geçilemiyor.

DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ YETKİLİLERİ ADANA'DA

AYDINLIK HABER MERKEZİ

Adana sıtma olaylarının sık rastlandığı, binlerce insanın sıtmaya yakalandığı, önümüzdeki günlerde sıtma salgının artmasının beklendiği bir kentimiz. Bugüne kadar birçok yetkili "sıtmayı önleyeceğiz" dediği halde bu gerçekleşmedi.

Dün de, dört günden beri Ankara'da temaslarda bulunan Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Müdürü Dr. Caprio, özellikle Adana ve güney sınırlarımızdaki akut (malaya) sıtma vakalarına karşı mücadele çalışmalarını yerinde incelemek üzere Adana'ya gitti.

İki bakanlık müsteşarı ile Adana'ya gelen Dünya Sağlık Örgütü heyeti, Adana Valisini, Sağlık Müdürünü ve Belediyeyi ziyaret etti. Bir hastanede de kısa bir incelemede bulunacak olan heyet daha sonra Mersin'e geçeceğini bildirdi.

Ayrıca, 17 Nisan Pazartesi günü Adana - da sıtmaya karşı karadan ve havadan genel bir ilaçlama yapılacağı da açıklandı.

MERSİN'DE SAĞLIK KURSU DÜZENLENECEK

Öte yandan Mersin Sağlık Müdürlüğü yetkilileri, bu yıl Mersin'de salgın hastalıklarla mücadele amacıyla çevre sağlığı çalışmalarına ağırlık vereceklerini açıkladılar. Bu amaçla köylerde çevre sağlığı ile ilgili kurslar düzenlenecek.

TARSUS'TA HASTA SAYISI GÜNDE 1500,DOKTOR SAYISI 4

Tarsus Devlet Hastanesi Baştabibi Operatör Dr. Erdoğan Alpay bir basın toplantısı yaparak hastanede bir "acil servis" polikliniğinin kurulması birçok eksikliklerin giderilmesi gerektiğini söyledi. Alpay, bunu artan şehir nüfusunun yanı sıra Tarsus'un trafik yönünden merkezi. bir yer durumuna gelmesinin zorunlu kıldığını sözlerine ekledi.

Alpay, her gün 1.500'ü aşkın hastanın tedavi, ya da muayene olmak için hastaneye geldiğini, dört doktor olarak buna yetişemediklerini anlattı.

Bir trafik kazası sırasında ya da acil durumdaki hastalara müdahale etme olanaklarının kısıtlı olduğunu anlatan Dr. Alpay, "Bir doktor olarak görevimiz, hastanemizi, yoksul halkın rahatlıkla yararlanabileceği bir duruma getirmektir" dedi. Hastanenin 33 dönümlük boş arsası olduğunu, bunun 150 metrekaresine acil servis kurulabileceğini, bu şekilde ölüm olaylarının azalabileceğini sözlerine ekleyen Alpay, yetkilileri konuya eğilmedikleri için eleştirdi.

İSKENDERUN'DA BİT SALGINI VAR

İskenderun Ticaret Lisesi ile Şükrü Kanatlı İlkokulunun bütün öğrencilerinde bit görüldü. Okulun dezenfekte edilmesi için Kaymakam Rıfat Öztarın emriyle bütün okullarda arama yapıldı. Bu nedenle Çarşamba günü okullar kapalı kaldı.

Aşırı ve gereksiz tarımsal ilaçlama ani ölümlere yol açıyor

ADANA

Türkiye'de en çok zirai mücadele ilacının Çukurova da kullanıldığı ve yılda 500-600 milyon liralık ilaç harcandığı açıklandı.

İlgililer, beyaz sineğin yoğunlak kazandığı yıllarda Çukurova da daha çok ilacın kullanıldığını söylediler.

Türkiye de tüketilen zirai mücadele ilacının yüzde 65'inin Çukurova'da kullanıldığını belirten yetkililer, fazla ilaç atmanın doğadaki dengeyi bozduğunu. faydalı böceklerin yok olmasına ve ortaya yeni zararlı böceklerin çıkmasına neden olduğunu belirttiler.

İlgililer açıklamalarını şöyle sürdürdüler: "Gereksiz ilaçlamaların yalnız masraf yönünden değil, çevre problemleri ve halk sağlığı yönünden de olumsuz etkilerini düşünmeliyiz.

Bölgemizde özellikle sebze ve meyve ilaçlamalarında üreticinin teknik tavsiyelere uyması, sadece tekniğin gereği değil, aynı zamanda vicdani sorumluluğudur. Tavsiyelere ters düşen ilaçların kullanılması, fazla ilaç atılması, iki ilaçlama arasında geçmesi gereken sürenin beklenilmeden yeniden ilaçlama yoluna gidilmesi halinde her gün binlerce insanı tedricen zehirlediğimizi bilmeliyiz. Son yıllarda bölgemizde ani ölüm oranının artmış olmasının altında yatan gerçeklerden birisinin bu olduğunu unutmayalım."

Ecevit Sofya'ya gitmeden önce

Bulgaristan çeşitli anlaşmalar öneriyor

- Hükümet ise, Bulgaristan sınırında yapılan kaçakçılığın önlenmesini istiyor
- Nisan ayında Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt'ün daha sonra Ecevit'in ve haziranda Korutürk'ün Bulgaristan'a gideceği söyleniyor

ANKARA (THA)

Bulgaristan Türkiye ile ilgili çeşitli anlaşmaları devreye sokmak için çalışmalarını hızlandırdı. Bu konuyla ilgili olarak hazırlıklar ilgili bakanlıklarda sürdürülüyor. Telekominikasyon, deniz ve kara taşımacılığı, ortak gemi yapımı, vize mecburiyetinin karşılıklı kaldırılması ve enerji konularını kapsayan anlaşma konuları üzerinde teknik çalışmalar tamamlandıktan sonra Başbakan Bülent Ecevit Sofya'ya giderek Bulgaristan Devlet Başkanı Todor Jivkov'la görüşecek. Bu arada Türkiye'nin Bulgaristan Büyükelçisi Ecmel Barutçu da Türkiye'ye gelerek yapılması planlanan anlaşmalarla ilgili görüşlerini aktardı. Nisan ayında Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt'ün, daha sonra Ecevit'in ve ardından, Haziran ayı içersinde Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün Bulgaristan'ı ziyaret edeceği beklenivor.

Türkiye ve Bulgaristan arasında yapılması beklenen başlıca anlaşma konuları şu şekilde sıralanıyor:

Haberleşme

Bulgaristan, çok yoğun TIR taşımacılığı ilişkisi bulunan İran'la haberleşme bağlantısını Türkiye üzerinden yapmak istiyor.

Taşımacılık

Bulgaristan Türkiye üzerinden yaptığı TIR taşımacılığında bazı kolaylıklar sağlanmasını talep ediyor. Bulgaristan Varna'da iki adet TIR taşıyıcısı gemi inşa etmişti. Bulgar hütümeti, bu gemilerle TIR'ları Rusya'nın Batum limanına götürüyor ve oradan İran'a gönderiyor. Bu Bulgaristan'a pahalıya maloldu ğu için Trabzon limanının inşası bittiğinde Türkiye üzerinden TIR'ları geçirmek istemektedirler.

Kaçakcılık

Türkiye'de Bulgaristan'dan deniz ve kara yoluyla yapılan kaçakçılığa karşı mücadele etmesini istemektedir.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Kızıldere'nin 6. yılında

Ufuk İlsever

Dün Kızıldere katliamının 6. yıldönümüydü. Yazı işlerinde telekslerden akan haberleri dikkatle izliyoruz. Bu yılki 30 Martı, her yıl olduğu gibi birkaç bomba patlaması ve bir iki protesto eylemiyle mi geçireceğiz, yoksa daha büyük olaylarla mı karşılaşacağız? 30 Mart yaklaştıkça yeni bir tertip ve kışkırtma ortamına girdiğimizi kim hissetmiyordu ki? Hem de İstanbul Üniversitesinde faşistlerin bombalı saldırısıyla, Ümraniye'de beş işçinin öldürülmesi olayları hafızalarda tazeliğini korurken, İçişleri Bakanlığından çeşitli olayların olacağına dair haberler geliyor. 30 Martta provokasyonlarla karşılaşmak kaygılarını halktan yana olan herkes duydu.

Ortada halka karşı işlenmiş bir cinayet vardır. Bundan 6 yıl önce on genç, 12 Mart faşistleri tarafından gözü dönmüşçesine katledildiler. Şüphesiz halkımız bu katliamı unutmayacaktır. Ne var ki, bugün halkımız bu cinayeti protesto etmek yerine, endişe ve huzursuzluk duymaktadır. Oysa bir de 28-29 Nisanları düşünelim. 28-29 Nisan 1960'da Turan Emeksizler, Bayar-Menderes diktatörlüğü tarafından katledilmişlerdi. Halkımız o günü milli bir yas günü olarak hiç bir zaman unutmuyor ve devrim şehitlerini faşizme karşı nefret duygularıyla anıyor.

Ya 30 Mart? 30 Mart faşizmin gaddarlığın bir örneği olduğu kadar, maceracılığın çıkmazının da sembolüdür. 30 Mart, 12 Mart güçlerinin, devrimcileri halktan koparmak için körükledikleri eylem çizgisinin iflasıdır. Maceracılık faşizme karşı 'direniş ruhu' değil, tam tersine yılgınlık yarattı. Halk içinde devletin çok güçlü olduğu fikrinin yayılmasına yardımcı oldu. 30 Martlar, o günlerde halkın mücadelesinin bastırılmasına hizmet etti.

İşte bugün estirilmeye çalışılan hava o günlerden kalmadır. 12 Mart'ın karanlık güçleri aynı tertip ve saldırıların tezgahını kuruyor. İlk ortaya çıktığında devrimci bir yön de taşıyan maceracılık ise, bugün tamamen Kontrgerillanın aleti durumuna gelmiştir. İşte bugün yaşanan, maceracılığın vardığı son noktadır. Daha bir hafta önce haklı bir temelde yükselen işçi eylemi bütün halkın desteğini kazanırken, maceracılık ve Kontrgerilla tamamen tecrit durumdadır.

Belediye personeli grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı istiyor

İSTANBUL (AYDINLIK)

Marmara Bölgesi İl Belediyeleri Zabıta Personeli Haklarını Koruma ve Dayanışma Derneği 11 Mart günü yaptığı olağanüstü kongresinde tüzük değişikliği yapıldığını ve yönetimin de değiştiğini bir bildiriyle açıkladı. Derneğin adının da Tüm-Bel-Zab-Der (Tüm Belediye Zabıta Personeli Haklarını Koruma ve Dayanışma Derneği) olarak değiştiği bildirildi.

Tüm-Bel-Zab-Der'in bildirisinde şöyle deniyor:

"Değişen toplum yapısı, yapısal bozukluklar, düzensiz şehirleşme ve bunların beraberinde getirdiği sorunlara bakılırsa 1930 yıllarından kalma vasalarla belediye zabıtasının halkına dilediği hizmetleri götürebilmesini engellemektedir. Bir yandan çalışma mevzuatlarındaki yasal yetersizlikler ve hizmet anlayışımız, diğer yandan sosyal eksikliği, ekonomik demokratik haklarımazın askıya alınmışlığı ve günden güne çekilmez bir hal alan hayat pahalılığı halkımaza etkin bir şekilde hizmet üretme işlevimizi engellemektedir."

Tüm-Bel-Zab-Der, grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakkın zabıta personeline tanınmasını, asgari ücretin net 6500 lira olmasını, keyfi atamalara son verilmesini, polislere tanınan yıpranma hakkının emeklilikte zabıta personeli için de tanınmasını istiyor.

Son olağanüstü toplantıdan sonra Tüm-Bel-Zab-Der in Genel Başkanlığı'na Salih Bülbül, Genel Sekreterliğe Ergin Engin. Genel Saymanlığa Ali Haydar Toy ve veznedarlığa Osman Karaca getirildiler.

Bekçiler Derneği kuruldu

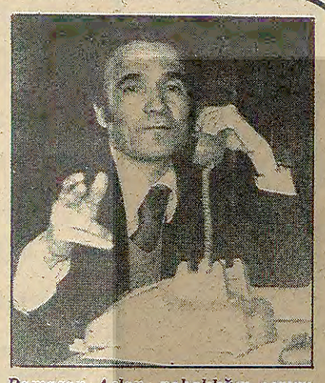
İSTANBUL (THA)

Kısa adı Bek-Der olan Bekçiler Derneği kuruldu. 1880 yılından beri görev yapan bekçilerin derneğinin kuruluşu nedeniyle İstanbul Tabipler Odasında bir toplantı yapıldı. Toplantıda konuşan Bek-Der Başkanı Hasan Şengül "Devlet memurlarına tanınan tüm haklar bize de tanınmalıdır" dedi.

Konuşmasında günden güne artan hayat pahalılığı karşısında durumu gittikçe kötüleşen 18 bin bekçinin bulunduğunu söyleyen Şengül, çeşitli sorunları olduğunu ve bu sorunlarla ilgilenebilmek için Bek-Der'in kurulduğunu söyledi.

Şengül, 1965 yılına kadar hiç bir sosyal güvencesi olmayan bekçilerin 1975 yılında Danıştay kararıyla devlet memuru statüsüne geçtiklerini belirtti ve şöyle dedi:

"Şu anda bekçiler 657 sayılı devlet memurları kanununun 36. maddesindeki hizmetliler bölümünde yer almaktadır. Devlet memuru olmamız nedeniyle hiç bir hakkımız tanınmamakta, muktesap hakkımız verilmemekte maaşımızdan haksız yere gelir vergisi kesilmektedir. Bu durum karşısında devlet memurlarına tanınan tüm haklar tanınmamaktadır. Polis memurları resmi araçlardan ücretsiz olarak yararlanır, biz yararlanamayız. 1974 yılında çıkan kanundan sonra 94 hafta fazla çalışmışlığımız bulunmaktadır. Fazla mesailerimiz verilmemiştir. Bunların bir an önce ödenmesini, bekçilerin resmi araçlardan yararlandırılmasını, elbise sorunun halledilmesini sağlık hizmetlerinin tüm devlet memurlarına uygulandığı gibi bize de eşit olarak uygulanmasını talep etmekteyiz."

Ramazan Aslan, pahalılığın sorumlusunun karaborsacılar ve stokçular olduğunu söylüyor

İzmir Bakkallar Derneği Başkanı: "Pahalılığın önlenmesi toptancının insafına kaldı"

İZMİR (AYDINLIK)

İzmir Bakkalar Derneği Başkanı Ramazan Aslan, fiyat artışları konusunda muhabirimize şunları söyledi:

"Tüccar bütün mallara iki üç misli zam yapıyor. Mesela, zeytin şimdi piyasada 30 - 80 lira arasında satılıyor. Oysa zamanında 3 - 5 liradan alınıp depolanmıştı. Toptancılar, stokçuluk ve karaborsacılık yapıyor. Hükümet bunlara karşı tedbir aldığını söylüyor ama pahalılığın önlenmesi tüccarların vicdanına kalmıştır."

Ramazan Aslan, stokçuluğu en az soygunculuk kadar ağır bir suç olarak gördüklerini söyleyerek tedbir alınmasını istedi.

Valilik...

(Baştarafı 1. sayfada)

Vali Tekin'in açıklamasına göre, yeni miting ve yürüyüş güzergahları şöyledir:

MİTİNG ALANLARI

Saraçhane Meydanı, Bayrampaşa 27 Mayıs Meydanı, Yenikapı Trafik İstasyonu Meydanı, Kadıköy İskele Meydanı, Üsküdar İskele Meydanı, Bağlarbaşı Meydanı, Hipodrom ve Londra Asfaltı arasında kalan Çırpıcı Çayırı Meydanı.

YÜRÜYÜŞ GÜZERGAHLARI

1. Saraçhane Meydanında başlayan yürüyüş Aksaray, Yenikapı yoluyla Yenikapı Trafik İstasyonu Meydanında son bulacak.

2. Yenikapı Trafik İstasyonu Meydanında başlayacak yürüyüş sahil yolu ile Sirkeci'de son bulacak.

3. Saraçhane Meydanından başlayacak yürüyüş Vatan Caddesi yoluyla Lunapark kavşağında son bulacak.

4. Üsküdar Vapur İskelesinden başlayan yuruyüş, Bağlarbaşı Caddesi, Bülbülderesi Caddesi, Selamipaşa Caddesi yoluyla Kadıköy Vapur İskelesinde son bulacak. Bu güzergahtaki yürüyüşler karşılıklı olarak yapılabilecek.

Emperyalizme ve faşizme karşı olmayı gizli örgüt üyeliği sayan karar Yargıtayda

AYDINLIK(ÖZEL)

Sivas İkinci Ağır Ceza Mahkemesinin "Emperyalizme ve faşizme karşı olmayı" gizli örgüt üyeliğine kanıt kabul eden kararı Yargıtay 9. Ceza Dairesinde ele alınıyor.

Sivas'da 1976 yılında Malatya Beylerderesinde bir bağ evinde bombalanarak öldürülen Hasan Basri Çelikalp, Gürsel Akman ve Ziya Güneş olayıyla ilgili olarak açılan dava, geçenlerde sonuçlandı. Zeki Ceylan ve 6 arkadaşı bombalanarak öldürülen üç kişinin oluşturduğu bir hücreye dahil oldukları iddiasıyla gizli örgüt suçundan mahkum oldular.

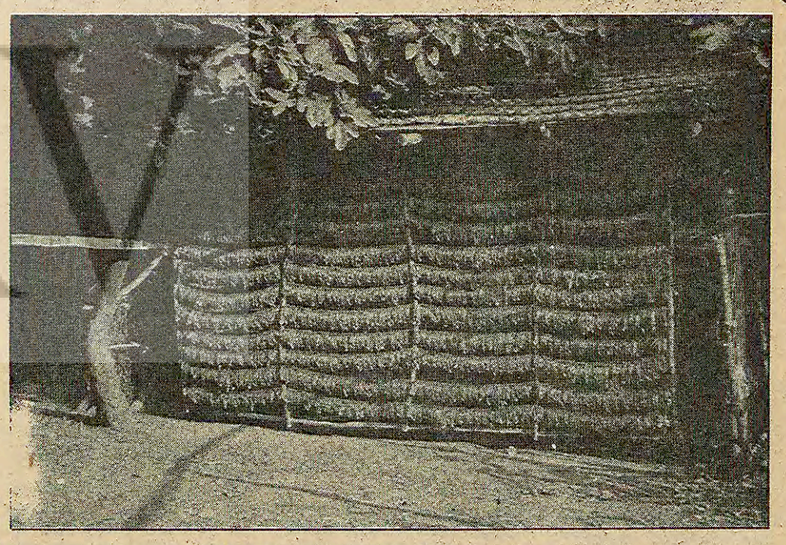
Sivas İkinci Ağır Ceza Mahkemesi, Zeki Ceylan ile 6 arkadaşının "Emperyalizme ve faşizme karşı olduklarını söylemelerini" gizli örgüt üyeliğinin kanıtı olarak gösterdi.

Kararın bozulması için sanık avukatlarından Niyazi Ağırnaslı ve Hüseyin Gökçearslan tarafından Yargıtay 9. Ceza Dairesinde açılan dava dün başladı.

ERDOĞAN GÖNÜLLER

"Zarar da etsek tütünü ekmeye mecburuz"

- "Kendi yevmiyelerimizi hesaba katsak, elimize hiç bir şey kalmaz"
- "Geçen yıl elimize 40 bin lira geçti. 30 bin lira borç yaptık. Bu yıl 85 liradan aşağı başfiyat olursa durumumuz da daha kötü olur"
- Üreticinin belini bükenlerden biri de eksperler.

Tütünler sıra sıra dizilmiş. Denk yapılıp, satılacaklar.

Tütünün tohumu yetiştirilir. Fidelik yapılır. Fidelikten çekilir ve tarlaya dikilir. Çapa yapılır, doruk kesilir, filiz kırılır. Sonra alt yaprakları kırılır ve dizilir, vagona asılır. Üst yapraklar için de aynı işlemler tek tek yapılır. Kurutulur. Demetlenir, denk yapılır, ve satılır.

Tütün üreticisi bir yıllık emeğinin karşılığını alabilmek için bekler durur. Geçtiğimiz aylarda Ege tütün piyasası açıldı. Üretici umduğunu bulamadı. Şimdi Karadeniz'de tütün alımları sürüyor. Üreticinin yine boynu bükük.

Trabzon'un Akçaabat ilçesinde Meydankaya köylüleriyle tütün üzerine konuşuyoruz:

"Kırk seneden fazladır tütünle uğraşıyorum" diyen köylü konuşmasını şöyle sürdürüyor:

Geçen yılın tütününü daha satamadılar. Ama yeni mevsime hazırlanmaları gerekiyor. İşte tütün fideleri şimdiden sulanıyor.

Tütünler sıra sıra dizilmiş. Denk yapılıp, satılacaklar.

"Ailece üç kişi çalışıyoruz. Altı yedi dönüm ekiyoruz. Bir yıl çalışmak lazım bu yedi dönüm yer için. Dışarıdan da işçi çalıştırdığımız oluyor. O zaman çok kötü. Kendimiz çalıştığımız halde elde ettiğimiz tütünden aldığımız para bize yetmiyor. Zaten beşaltı yüz kilo tütün üretiyoruz."

Sonra devam ediyor:

"En fazla gübreye para gidiyor. Daha sonra ilaç masrafı, zaten mavi küf ortaya çıkalı beri tütünden birşey alamıyoruz.

"Ama ne yapacaksın? Başka yapacak işimiz yok. Çok yoruluyoruz. Zarar, kâr her ne ise biz bu tütünü yapacağız.

"Velhasıl sözü fazla uzatmayalım. on bin lira masrafı var bu tütünün. Kendi yevmiyelerimizi katmıyoruz Onu da katsak işin içinden çıkılmaz. Yevmiyelerimiz hesaplanacak olsa, elimize hiç bir şey kalmaz.

SIRTIMIZDA TAŞIRIZ DENKLERİ AMBARA GÖTÜRMEK İÇİN DE KAMYON PARASINI BİZ ÖDERİZ

Tütünü ekmenin, büyütmenin zorlukları üzerine konuşuyoruz. O sırada ailenin askerden izne gelen oğlu söze karıştı:

..en çok fideliklerin hazırlanması, tütünün kurutulması ve taşımada zorluk çekiyoruz.

"Tekelde en büyük şikayetimiz eksperlerden. Kravatlı olanlar eksperin adamı olurlar, baş fiyatı alırlar. Bizim gibi arkası olmayanların tütünleri eksperlerin verdiği fiyata gider. Yani anlayacağın eksperin elindeyiz."

Üreticinin itirazları da bu durumda bir fayda vermez. İtirazdan sonra baş eksper tütüne bakar ve o da aynı fiyatı verir. Neden mi?

"Çünkü onlar birbirlerinin adamıdır. Belki en fazla 100 kuruş değişir. İşte eksperler böyle bizden kesip adamlarının tütünlerine veriyorlar. Bizim paralarımız..."

Tütün denklerinin taşınması da ayrı bir sorun üretici için.

"Sırtımızda indiriyoruz denkleri evden. Yoldan kamyonlara yükleriz. Araba parası, ambara taşıma parası denk başına 30 lirayı geçer. Bir denk 30-35 kilo gelir."

Alım sırasında çok bekliyor musunuz diye soruyoruz:

"Tekelde para varsa alım yapıyorlar, yoksa bekliyoruz. Ya da çek veriyorlar. Geçen sene çek vermişlerdi.

ANCAK BİR–İKİ ÜRETİCİ TÜTÜNÜ BAŞFİYATTAN SATAR

Başfiyat konusunda bütün üreticiler, Egelisi, Marmaralısı ve Karadenizlisi aynı şeyi söylüyor: Önemli olan ortalama fiyattır. Şöyle diyor tütün üreticisi:

"Baş fiyatı yüksek tutsalar ne olacak? Bir iki kişinin tütününü baş fiyattan alırlar, geriye kalana da bir fiyat tuttururlar. Geçen sene tütünden 40 bin lira geçti elime. Şu anda 30 bin lira borcum var. Tütünün fiyatı 85 liradan yukarı olursa ancak geçen seneyle aynı olur. Yoksa daha çok zarar ederiz."

Ayrılmadan önce soruyoruz köylülere: "Başka bir diyeceğiniz var mı?"

"Bizim derdimiz anlatmakla bitmez" diyorlar.

Hurşit Arıkan: "Gravürlerimde yoksul ve direnen halkımı konu alıyorum"

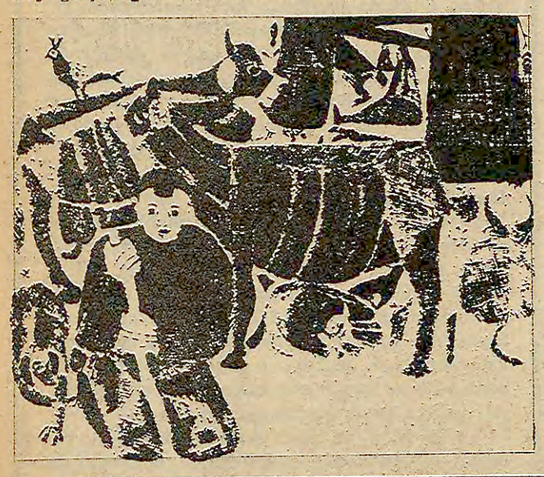
Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu Grafik Sanatlar Bölümü mezunu Hurşit Arıkan'ın Taksim Sanat Galerisi'nde açtığı ikinci kişisel gravür (baskı resim) sergisi devam ediyor.

Arıkan, sanatçı olarak yerini halkın yanında gördüğünü belirtiyor. Geçmiş yıllarındaki ilk yapıtlarında içinden geldiği köy gerçekliğini konu edindiğini, yeni gravürlerinde de büyük kentin yoksul sınıf insanlarını ve onların mücadelesini yansıtmaya çalıştığını açıklıyor. Sergisindeki öldürülen bir devrimciyi yorumlayan, 1 Mayıs 1977 katliamını ele alan ve "Umut Gülü Yaşar" adını taşıyan gravürleri bu anlayışının başlıca örnekleri olarak gösteriyor.

Sergi broşüründe Arıkan şunları yazıyor: "Sanatçı dünyaya şartlanmamış bakışlarla bakacaktır. Özgür olacaktır. Arayışlara dalacaktır. Ama tüm bunlar adına halkından, toplumundan ve çağının sancılarını taşımaktan kaçak olmayacaktır. Sanat adına çağdaş yiğitlik bunu gerektirir."

Hurşit Arıkan'ın gravür sergisi 3 Nisan a kadar açık kalacak.

İstanbul Üniversitesi Tiyatro Kolu kuruldu

İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi öğrencilerinin çabaları sonucu, Mart ayı başlarında üniversite bünyesinde bir tiyatro kolu kurulmuştur.

Üniversite gençliğine tiyatro sanatını tanıtmak, sevdirmek, tiyatro üzerine bilimsel araştırmalar, incelemeler yapmak amacıyla kurulan İstanbul Üniversitesi Tiyatro Kolu, pratik oyun çalışmalarına da başlamıştır. Haftada iki gün düzenlenen bu çalışmalar sonucunda öğrenciler seçecekleri bir oyunu sergileyeceklerdir.

16 Mart günü faşistlerin saldırısı sonucu ölen 7 öğrenciden Cemil Sönmez de İstanbul Üniversitesi Tiyatro Kolunun aktif üyelerindendi.

Devlet tiyatrosunun özerk bir yapıya kavuşturulması isteniyor

Devlet Tiyatrolarında Çalışanlar Derneği (DETÇA) Genel Başkanı Alp Öyken, Dünya Tiyatro Günü nedeniyle basına verdiği yazılı demeçte Devlet Tiyatro, Opera ve Balesinin özerk bir yapıya kavuşturulması gerektiğini savunmuştur.

"Bir tiyatronun, ulusuna sahip oldukça, ondan geleni onun biçimliliği ile ona yansıttıkça, benzetmecilikten önce kendi özbenliğini aradıkça, çağdaş dünya sorunlarına toplumsal yaklaşım getirebildiğince var olacağını" belirten Öyken, Devlet Tiyatrolarının toplumsal işlevini yerine getirebilmek için kamu kuruluşu olmaktan çıkarılıp özerkleştirilmesinin zorunlu olduğunu söylemiştir.

DETÇA'nın demecinde, tiyatro sanatçısının memur-oyuncu olma anlayışından kurtarılması, Devlet Tiyatrosu çalışanlarına sendikalaşma hakkı tanınması, tiyatrolarda yerinden yönetim ve seçimle yönetime katılma ilkelerinin uygulanması gibi talepler de yer almıştır.

Mısır'daki uluslararası sergiye 40 resimle katılıyoruz

Mart ayı sonunda Mısır'ın İskenderiye kentinde düzenlenecek bienalde uluslararası bir resim sergisi açılacaktır. Dışişleri Bakanlığı Kültür Dairesi, Kültür İşleri Genel Müdürü Ertuğrul Çırağan'ın yaptığı açıklamaya göre, Türkiye de bu sergiye 40 resimle katılacaktır. Türkiyeli ressamların yapıtları Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nden bir kurul tarafından seçilmektedir.

HALK TİYATROSU

Ankara'da

TOPRAK ★ DEPREM VE ZULÜM

Seanslar: Her gün 15.00, 18.00, 21.00
C.tesi 15.00, 21.00
Pazar 15.00, 18.00

Adres: Karanfil Sok. No. 26
Kızılay-Ankara

"Deprem ve Zulüm" den bir sahne

OYUN ÇİZELGESİ

31 Mart	Cuma	21.00: Toprak
1 Nisan	C.tesi	15.00 ve 21.00: Deprem ve Zulüm
2 Nisan	Pazar	10.00 ve 18.00: Toprak
4 Nisan	Salı	21.00: Deprem ve Zulüm
5 Nisan	Çarş.	21.00: Toprak
6 Nisan	Perş.	21.00: Deprem ve Zulüm
7 Nisan	Cuma	21.00: Deprem ve Zulüm
8 Nisan	C.tesi	15.00 ve 21.00: Toprak
9 Nisan	Pazar	15.00 ve 18.00: Deprem ve Zulüm

Kitaplar arasında

Celal Üster

ARTAMONOVLAR

Maksim Gorki; Türkçesi: Şemsa İlkin (Oda Yayınları).

"Artamonovlar", eserleri dünyanın dört bir yanında olduğu gibi ülkemizde de geniş bir okur kitlesince okunan, devrimci Sovyet edebiyatının büyük yazarı Gorki'nin en önemli romanlarından biri.

Edebiyatta sosyalist gerçekçilik yönteminin başta gelen uygulayıcılarından Gorki, bu eserinde, devrim öncesi Rus toplumunun temel gerçekçiliğini, bir ailenin küçük bir kasabadaki hayatının çerçevesi içinde sunuyor. Toprak köleliğinin kaldırılmasından sonra kapitalizmin hızla gelişmesi karşısında orta sınıfların proletarya saflarına itilişini, dokuma fabrikası kuran bir ailenin üç kuşağı aracılığıyla bütün canlılığıyla gözler önüne seriyor.

Şemsa İlkin'in duru ve yalın Türkçesi, koca roman boyunca bir an aksamıyor. "Artamonovlar"ın, yazarına layık bir çevirmenin kalemiyle dilimize aktarılması büyük talihlilik.

KIZIL KAYALAR

Luo Kuang-pin ve Yang Yi-yen; Türkçesi: Mustafa Tutkun (Aydınlık Yayınları, ikinci basım).

İlk basımı 1976 sonlarında Bora Yayınlarınca yapılan "Kızıl Kayalar"da, Çin Devriminin karşı durulmaz coşkun bir ırmak gibi ilerlediği günlerin amansız sınıf mücadelesi ele alınıyor. Çökü-şe giden karşı-devrimci Guomindang yönetiminin bir kat daha azgınlaştığı Çunking kentinde, ağır gizlilik koşullarında çetin bir mücadele veren Çin komünistlerinin kitle eylemlerinde emekçi halka nasıl önderlik ettikleri, işkencede ve zindanda proletaryanın sarsılmaz kararlılığını nasıl yaşattıkları ustaca bir anlatımla yansıtılıyor.

Romanın yazarları, o günleri kendileri de yaşamışlar, o yıllarda romanın kahramanlarıyla omuz omuza mücadele etmişler. Sonradan, devrim şehitlerinin kanıyla yazılan bu destanı roman haline getirmişler.

"Kızıl Kayalar", proletarya sanatının güçlü bir örneği; hayata yılgın, umutsuz bir gözle bakan revizyonist sanatın tersine, hayatı en güç koşullarda bile sağlıklı ve canlı bir biçimde kavrayıp değiştiren proletaryanın engin yaratıcılığının bir ürünü.

BÜYÜK GREV

Aziz Nesin (A.Nesin'in Hikaye Kitapları Dizisi: 34),

Aziz Nesin'in bu son eserine adını veren "Büyük Grev" hikayesi, Vatan gazetesinde yayımlandığında, revizyonist basın telaşa kapılarak ortalığı velveye vermişti. MESS grevinin ardında yatan bazı gerçeklerin bir yönüyle de olsa, geniş yığınların okuduğu bir yazarın kaleminden ortaya konulması, işçi sınıfına ihanet eden sendika ağalarını fazlasıyla tedirgin etmişti.

Revizyonistler, gerçekleri örtbas edebilmek için Aziz Nesin'e "satılmış", "hain" gibi sözlerle saldırdılar. Bazı gecelerde, koro halinde "Aziz Nesin, sen nesin?" diye bağırarak hakarette bulundular. Unutmamak gerekir ki, bu küfürleri savuranlarla "Yaşasın Rusya" diye bağıranlar aynı kişilerdi.

Aziz Nesin, kitabının sonunda, revizyonist yazarların kendisine yönelttikleri saldırıları içeren yazıları ve bunlara verdiği cevapları da bir arada sunuyor. A. Nesin, verdiği cevaplardan birinde şöyle diyor:

"Şunu öğrenmek istiyorum: Benim gerçek yüzüm, hangi belli bir süredenberi biliniyor?

Bunu siz bilemezsiniz. Yanıtını ben vereyim: Daha önceleri de var ama, sonucusu şudur: Sizin bağlı ve bağımlı olduğunuz takıma girmek için yapılan son yağlı öneriyi elimin tersiyle reddettiğimden ve başkanı bulunduğum Türkiye Yazarlar Sendikadikasını o takıma (sizin takıma) bağlamaya karşı geldiğimdenberi...

Hani o sizin 'satın alındı' filan diye geveledi-ğiniz bişeyler var ya, şimdi daha açık söyliyeyim: Sizin takım tarafından satın alınmıyorum diyedir bana düşmanlıkları... Bütün bu açıklamalarımdansonra bile, sizin takıma girmeyi ve sendikayı ellerine teslim etmeyi kabul etsem, takımınız beni alkışlar..."

Revizyonistlerin gerçek yüzünü bir kere daha ortaya çıkaran bu olaydan ve bu kitaptan çıkarılacak çok ders var!

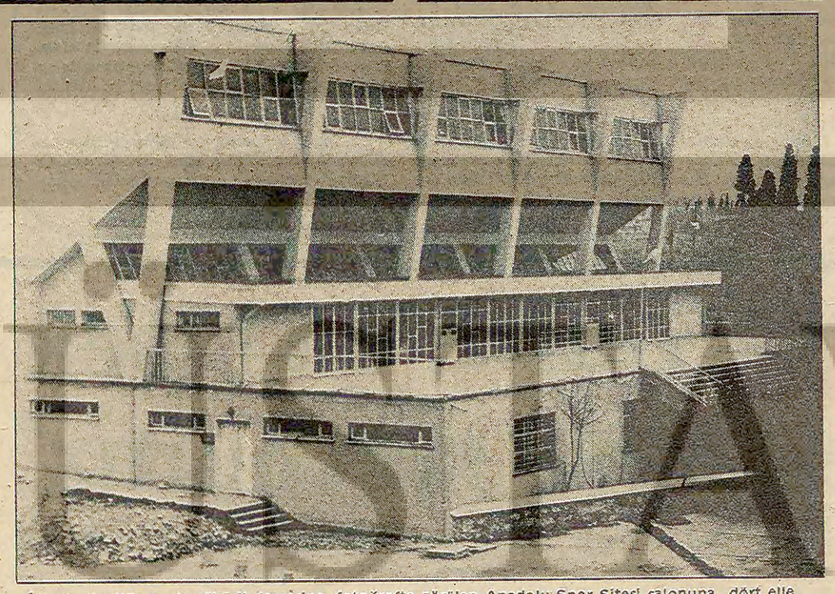
İSTANBUL'UN SPOR TESİSLERİ

SEDAT ARZUOĞULLARI
Spor yazarı

İstanbul, nüfus yoğunluğunun cezasını mı, yoksa salonsuzluğun çilesini mi çekiyor?

● *İstanbullu, "Buna da şükür" dercesine dört elle Anadolu Spor Sitesi Salonuna sarılmıştır*

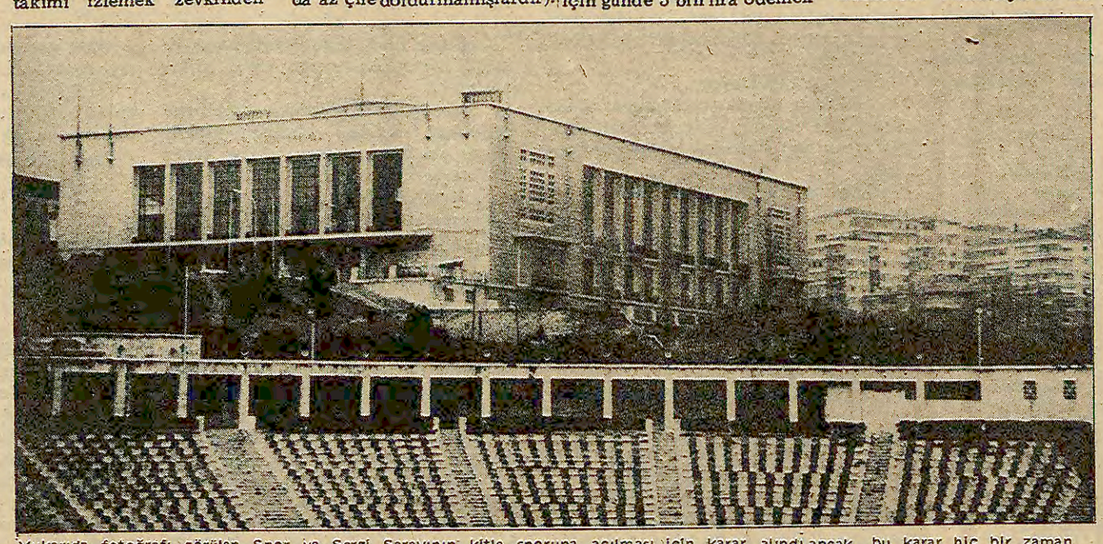
● *Spor ve Sergi Sarayının kitle sporuna açılacağı fikri uygulamaya konulamadı ve gerçekleşmedi*

İstanbullu "Buna da şükür" dercesine, fotoğrafta görülen Anadolu Spor Sitesi salonuna dört elle sarılmıştır.

Anadolu'nun birçok şehrinde kapalı salon diye bir sorun yoktur ama İstanbullu, "Buna da şükür" dercesine dört elle Anadolu Spor Sitesi Salonuna sarılmıştır. Büyük bir basketbol heyecanı mı var? İstanbullu oradadır. Büyük bir voleybol heyecanı mı var? İstanbullu oradadır. Büyük bir boks veya güreş heyecanı mı var? İstanbullu yine oradadır. Oradadır ama oraya giderken hep içeri girip giremeyeceğini düşünür. Hatta bazen, bütün faaliyetlerini bu salonda yürüten Basketbol Federasyonu ile Voleybol federasyonlarının faaliyet programları gereği önemli müsabakalar aynı güne rastlar. İşte o zaman seyreyleyin cümbüşü. Salon doldurtan sonra kapıları kilitleyen emniyet görevlileri anahtarı cebe indirirler ve ne içerdekiler dışarı çıkabilir, ne de dışarıdakiler, görevli bile olsalar içeri girebilirler. Bu arada oynanacak müsabakanın hakemleri içeri girebilmek için emniyet görevlilerine dertlerini anlatırlarken, gazeteciler de kendilerine geçit verecek bir delik bulmak ümidi ile salonun etrafında dört dönerler. Bazen düz duvara tırmanıp ikinci kattaki tuvalet pencerelerinden içeri girdikleri de olur. Şahsen ben de bu maceranın heyecanını birkaç kez yaşadığım için gayet iyi biliyorum İçeri girdikten sonra üzerimdeki toz ve toprağa rağmen kendimi oldukça mutlu hissetmişimdir. Bu arada çıkan çatışmalar ve heyecan içindeki sporseverlerin joplanarak dağıtılmaları da cabasıdır.

Olaylar yaşandıktan sonra yine yazılır, çizilir. Yetkililer apar topar açıklamalar yaparlar, "Gereken tedbirler alınacak ve soruna çare bulunacak" derler ama eski tas, eski hamam. Yani, İstanbullu 2.000 kişilik Anadolu Spor Sitesi Salonuna mahkumdur. Diğer tesislerdeki gibi yöneticiler sorun teşkil etmezler ama kapasite ihtiyacı karşılamaktan çok uzaktır. Hatta bir defasında Avrupa Şampiyon Kulüpler Turnuvası için Moskova CSKA ile karşılaşan Eczacıbaşı Voleybol Takımı, salonun yetersiz oluşu ve Spor Sergi Sarayının da bir konsere tahsis edilmesi yüzünden bu karşılaşmayı Bursa'da oynamak zorunda kalmıştır. O gün Eczacıbaşılı yöneticilerin verdikleri yanıt çok ilginçtir: "Voleybolseverleri bu ünlü takımı izlemek zevkinden mahrum etmek istemiyoruz. Bu şampiyon takımı daha çok kişi izlemelidir" Evet, daha çok kişi izlemiştir ama Türkiye Şampiyonu çıkaran İstanbullu bu hakkını kullanmamıştır. Buşehir nüfus yoğunluğunun cezasını mı yoksa salonsuzluğun çilesini mi çekmektedir? Bunun yanıtı ne olursa olsun, kapalı salon sorunu kendini en belirgin şekilde son 2 yıldır hissettirmektedir. Ondan önce böyle bir sorun yokmuydu? Vardı ama, köhne Spor ve Sergi Sarayı bu sorunu biraz olsun hafifletiyordu. (İstanbullu sporseverler kışın dondurucu soğundan korunmak için, ısıtma sistemi bozuk Spor ve Sergi Sarayında palto ve atkılarına sarınmışlar, kısacası orada da az çile doldurmamışlardır). Ancak orada düzenlenen sportif faaliyetler için federasyonlar ve Beden Terbiyesi, Belediyeye ait bu salona ücret ödemek zorunda kalıyorlardı. Zamanla ödenen bu ücretler ağır gelmeğe başladı. Hatta zamanın Boks Federasyonu Başkanı Cemil Erkök sözlerini, "Spor ve Sergi Sarayı için günde 5 bin lira ödemek zorundayız. 3 günlük bir turnuva düzenlediğimiz takdirde 15 bin lira ödememiz gerekiyor ki bu da federasyonumuzun bütçesine olumsuz yönte etki yapıyor" şeklinde konuşmağa kadar götürdü. Nitekim daha sonra tüm faaliyetlerini Anadolu Spor Sitesi Salonuna alan Basketbol Federasyonu da aynı görüşü paylaştığını gösteriyordu. Bunu diğer federasyonlar takip edince, Spor ve Sergi Sarayı sürekli olarak konserlere ve toplantılara tahsis edilmeğe başladı. Zaten Sergi Sarayındaki spor müsabakalarının sonunun gelmesi biraz da bununla ilgiliydi. Çünkü önemli bir spor olayı için maddi yükünün ağırlığına rağmen Belediyeden Spor ve Sergi Sarayını isteyen federasyonlar, salonun bir konser veya bir toplantı için kiralandığı cevabını aldıkları zaman güç durumda kalıyorlardı. Bir süre bunun farkına varan Belediye, salonun sportif faaliyetlere açık tutulması kararı aldı ve Spor ve Sergi Sarayının ücretsiz olarak kitle sporuna açılacağı duyuruldu. Buna göre salon, amatör-profesyonel ayırmaksızın sadece sıra ile ve ücretsiz olarak spor kulüplerine tahsis edilecekti. Ama alınan bu karar hiç bir zaman uygulamaya konulmadı ve gerçekleşmedi.

Yukarıda fotoğrafı görülen Spor ve Sergi Sarayının kitle sporuna açılması için karar alındı, ancak bu karar hiç bir zaman uygulamaya konulamadı ve gerçekleşmedi

YARIN

BAĞLARBAŞI SPOR SALONLARI, PROFESYONEL KULÜPLERİN TEKELİNDEN KURTULMALIDIR.

7'den 70'e SPOR

SPORDA IRK AYRIMINA KARŞI TOPLANTI DÜZENLENECEK

Yugoslavya Bloksuz Ülkelerle spordaki işbirliğini artırıyor

Tanyug Ajansının bildirdiğine göre Yugoslavya Kültür Fizik Konseyi Yabancı ülkelerle İlişkiler Komisyonu yaptığı toplantıda, bloksuz ülkelerle ve diğer az gelişmiş ülkelerle spor temaslarına önem verilmesini istedi.

Şimdiki durumda Yugoslavya, Avrupa dışındaki 89 ülke ile sportif ilişkilerini sürdürüyor.

Kültür Fizik Konseyi, Yugoslav spor teşkilatlarının bloksuz ülkelerle spor alanında işbirliğini artırmasına önayak olacak.

Yugoslav Kültür Fizik Konseyi, bu yılın Temmuz ayının sonunda Belgrat'ta toplanacak olan Bloksuz Ülkeler Bakanlar Konferansına, "Sporda ırk ayrımına karşı mücadele" konusunda Yugoslavya'da bir toplantının düzenlenmesini önerecek.

BASKETBOL 1. LİGİNDE GEÇEN HAFTA

1977-1978 Basketbol mevsimi geçtiğimiz hafta yapılan maçlardan sonra tamamlandı. Türkiye'yi şampiyon kulüplerde Eczacıbaşı takımı temsil edecek. Eczacıbaşı takımının şampiyonluğu liglerin bitiminden önce belli olmuştu. Geçen haftanın özelliği, TOFAŞ SAS ile Yenişehir Meysu takımlarının ikincilik mücadelesi için yapacakları maçlara kalmıştı. TOFAŞ SAS'ın ikinci olabilmesi için Karşıyaka'nın Yenişehir Meysu'yu yenmesi gerekiyordu. Bu maç haftanın en önemli karşılaşmasıydı. İzmir'in ligdeki tek takımı Karşıyaka kuvvetli rakibi Yenişehir'i güzel bir oyundan sonra yendi bu sonuçla TOFAŞ SAS Türkiye ikincisi oldu ve Avrupa Kupa Galiplerinde Türkiye'yi temsil etmeye hak kazandı. Lig üçüncüsü Yenişehir Meysu ve lig dördüncüsü Şekerspor, Koraç Kupasına katılmaya hak kazandılar.

Mönchengladbach-Liverpool maçında Videla rejimi protesto edildi

Çarşamba gecesi Almanya'da oynanan Mönchengladbach—Liverpool maçı oynanırken, bir grup gösterici sahaya girerek Dünya Futbol Kupasını düzenleyen Arjantin'deki faşist diktatörlüğü protesto etti. Gösteri kısa bir süre için TV'den de izlendi.

Arjantin'deki Videla diktatörlüğü, dünya kamuoyunda Arjantin'deki faşist baskılara karşı yükselen tepkileri, Dünya Kupası vesilesiyle yumuşatmaya ve dünya kamuoyunun gözünü boyamaya çalışıyor. Buna karşılık dünyanın dört bir yanında kurulan komiteler, Videla rejimine karşı gösterilerini yoğunlaştırıyor.

Doğu Karadeniz Birinciliğinde

TRABZON LİSESİ BİRİNCİ OLDU

AYDINLIK

Rize'de yapılan Liselerarası Doğu Karadeniz Grup Birinciliği sonuçlandı. Son gün Arhavi Lisesini 5-0 yenen Trabzon Lisesi birinci oldu ve Kütahya'da oynanacak Türkiye Şampiyonasına gitmeye hak kazandı. Arhavi Lisesi ikinci, Ordu Lisesi üçüncü oldu.

Eskişehir'de hentbol liginin kurulması kesinleşti

ENGİN BAYRI Bildiriyor

Türkiye'ye geçen yıl giren ve amatör spor kulüplerince çok tutulan Hentbol sporu Eskişehir'de de gelişmesini gösterdi. Türkiye'de ilk kez Hentbol ligi Eskişehir'de kuruluyor.

Hentbolde pilot bölge olarak görülen Eskişehir'de okullardan başlayarak kitleye kadar yayılan ve sevilen bu sporla binlerce sporcu ilgileniyor.

Bu yıl kurulacak olan lige sekiz amatör takım katılıyor.

Günün programı

● *Türkiye Grekoromen Güreş Birinciliği Sakarya'da, Türkiye Serbest Güreş Birinciliği ise Bursa'da başlıyor.*

● *Jimnastik Federasyonu Teşvik Turnuvası Konya'da başlıyor.*

Dış politikada önemli günler

(Baştarafı 1. sayfada)

Türkiye'deki askeri üslerin dört yıl süreyle Amerika tarafından kullanılması karşılığında, aynı süre içinde Türkiye'ye bir milyar dolar tutarında askeri malzeme verilmesini öngören anlaşmayı, Amerikan hükümetleri Türkiye'yi Kıbrıs konusunda zorlamak için Kongreye sunmaktan kaçınıyorlardı. Ancak ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'in Kongrede yaptığı konuşmaya Başbakan Bülent Ecevit'in sert tepki göstermesinden sonra, Birleşik Amerika, ambargonun kalkmasına yol açacak bu anlaşma ile Kıbrıs sorununu ayrı meseleler olarak ele aldığını resmen açıklamış ve 'Türkiye hükümetine anlaşmanın Kongreye sunulacağını bildirmişti.

Bu arada Ecevit hükümeti de bu iki sorunun ayrı ayrı ele alınmasını Birleşik Amerika'dan resmen istemiş ve Carter yönetimini ambargonun kaldırılması için girişimde bulunmaya çağırmıştı. Ancak Amerika

"Kongrenin ikna edilmesi" gerekçesiyle Türkiye hükümetinden Kıbrıs konusunda bazı adımlar atmasını istedi. Böylelikle Carter yönetiminin Kıbrıs ve ambargo meselelerini birlikte ele aldığı Türkiye hükümetine bir kez daha resmen duyurulmuş oldu.

Son bir ay Birleşik Amerika ile Türkiye arasında yoğun diplomatik temaslara sahne oldu. Ecevit hükümetinin kurulmasından hemen sonra, Türkiye'ye gelen ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'in ziyareti sırasında temasların sürdürülmesi kararlaştırıldı. Bunu Ecevit'in Karamanlis'le görüşmek üzere Montrö'ye gitmesinden önce, NATO Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutanı Orgeneral Alexander Haig'in geceyarısı Ankara'ya gelmesi ve yüksek düzeyde temaslarda bulunarak ertesi gece yarısı ülkesine dönmesi izledi.

Daha sonra Amerikan Senatosunun etkili üyelerinden ve Senato Dış İlişkiler Komisyonu üyesi Jacop Javits Ankara'yı ziyaret etmişti.

GECE YARISI GELEN BİR BAŞKA HEYET

Salı gecesi ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Warren Christopher başkanlığındaki yüksek düzeydeki heyetin gelmesi Amerika'nın bu soruna verdiği önemi ortaya koyuyor. Heyetin Ankara'da yaptığı temaslarda Carter yönetiminin Ortak Savunma Anlaşmasını 6 Nisanda Kongreye sunacağını ve bunun kongreden geçmesi için çaba harcayacağını bildirdiği, buna karşılık Kıbrıs konusunda bazı gelişmeler sağlanmasını istediği öğrenildi.

Gene bu temaslar sırasında Amerikan heyeti, anlaşmanın Kongreden geçirilmesinde güçlüklerle karşılaşılması halinde Türkiye'nin mevcut silah açığının giderilmesi için Amerikan yönetiminin bazı girişimlerde bulunacağını, bu arada İngiltere ve Batı Almanya'nın Türkiye'ye kredili silah satmasını sağlamaya çalışacağı belirtiliyor.

ANLAŞMA KONGREDE

Amerikan heyeti, Ortak Savunma Anlaşmasının Kongreden Nisan sonuna kadar geçirilmesinin amaçlandığını da Türk tarafına bildirdi. Anlaşma önce Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonunda, daha sonra Temsilciler Meclisi Genel Kurulunda, sonra da Senato Dış İlişkiler Komisyonunda ve Genel Kurulunda görüşülecek.

Washington'daki kaynaklar, anlaşmanın Temsilciler Meclisinden geçirilmesinde güçlüklerle karşılaşılmayacağını, ancak anlaşmanın Senatodan geçirilmesinin o kadar kolay olmayacağını belirtiyorlar.

Amerikan Kongresinde hakim eğilimin Türkiye'yi NATO'dan ayrılmaya zorlamadan, Türkiye'nin Kıbrıs'tan çekilmesini ve Türkiye-Yunanistan ilişkilerinin düzelmesini sağlamak olduğu bildiriliyor.

GÖRÜŞMELERLE İLGİLİ AÇIKLAMA

Christopher başkanlığındaki heyetin Ankara'daki temaslarıyla ilgili olarak Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğü bir açıklama yaptı.

Açıklamada, Carter'ın Başbakan Ecevit'e bir mesaj göndererek, iki ülke arasındaki ilişkiler konusundaki görüşlerini açıkladığı belirtildi.

Carter'in Ecevit'e gönderdiği mesajda, ABD yönetiminin Türkiye'nin savunma gücünü azaltmamak hususunda kararlı olduğunu bildirdiği ve bu konuda gereken önlemlerin alınacağını ifade ettiği öğrenildi.

SOLARZ DA GELİYOR

Amerikan Temsilciler Meclisi ve bu meclisin dış ilişkiler komitesi üyesi Stephan Solarz da 3 Nisanda Türkiye'ye geliyor. Solarz Türkiye'de hükümet yetkililerinin yanı sıra AP, MSP, MHP genel başkanlarıyla da görüşecek. Bu görüşmelerin odak noktasını da Türkiye-Birleşik Amerika ilişkileri ile Kıbrıs sorunu oluşturacak.

KARŞI ZİYARETLER

Ortak Savunma Anlaşması Amerikan Kongresinde görüşülürken, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün de Nisan ayında Washington'da yapılacak Cento (Merkezi Antlaşma Örgütü) Bakanlar Toplantısına katılmak üzere Birleşik Amerika'ya gidecek. Ökçün'ün burada Amerikan hükümet yetkilileriyle iki ülke arasındaki ilişkiler ve Kıbrıs konularında temaslarda bulunacağı ve ayrıca Başbakan Bülent Ecevit'in Mayıs sonında NATO zirvesi için gideceği Washington'da Carter'la yapacağı görüşmenin ön hazırlıklarını gözden geçireceği belirtildi.

Ancak Ankara'da hükümete yakın kaynaklar, Amerika'da ambargonun kaldırılması yönünde bazı girişimler olmadığı takdirde Başbakan Bülent Ecevit'in farhi başkanlığını yapacağı NATO zirvesine katılmak üzere üzere Washington'a gitmekten vazgeçebileceğini ve Başbakanın bu düşüncesinin Birleşik Amerika'ya, geçen hafta Ankara'yı ziyaret eden Belçika Dışişleri Bakanı Henri Simonet aracılığıyla iletildiğini söylüyorlar.

GELİŞMELER VE RUSYA

Ankara'daki diplomatik kaynaklar, Amerikan'ın Türkiye'ye karşı sert tutumunu sürdürmesi halinde Ecevit hükümetinin dış politikada bazı arayışlar içine girebileceğini ve Rusya'nın da Ecevit'in Haziran ayında Moskova'ya yapacağı gezi sırasında bu fırsattan yararlanarak Türkiye'yi "siyasi belge" olarak adlandırılan anlaşmayı imzalamaya zorlayabileceğini ifade ediyorlar. Sovyet Başbakanı Aleksey Kosigin'in 1975 sonunda Ankara'ya yaptığı ziyaret sırasında Demirel'in MC hükümetine imzalanmasını kabul ettirdiği siyasal belge konusunda Rusya o tarihten bu yana baskı yaptıysa da Türkiye hükümetlerine bunu imzalamayı kabul ettirememişti.

Rusya'nın bu yeni olanaktan yararlanarak Ecevit'e Moskova gezisi sırasında bu anlaşmayı kabul ettirmeye çalışacağı öğrenildi.

Fantom...

(Baştarafı 1. sayfada)

geleceği belirtildi. Daha sonra ise uçakların gelişinin 24 saat ertelendiği öğrenildi.

Gecikmenin nedeninin uçaklara eşlik eden yakıt tankerinin teknik bir arıza geçirmesi olduğu açıklandı. Bir yetkili gecikmenin yanlış yorumlanmamasını Fantomların Türkiye'ye geleceklerinin kesin olduğunu söyledi.

Fantom uçakları Amerika'ya 1975 yılında ısmarlanmıştı. Askeri dış satış kredileri çerçevesinde satın alınan uçakların teslimi Amerikan ambargosu nedeniyle bir yıldan bu yana engelleniyordu.

TELEVİZYON

19.00 KAYBOLAN ADALAR
Dizi filmin bugünkü 20. bölümünde, Aaron, doğum günü çıkagelen büyük, güzel bir ata sahib olmak ister. Başbakan izin vermez. Ku, bu vahşi atla Başbakanın atı arasında bir yarış düzenlenmesini ister. Yarışı kazanırsa at Aaron'a kalacaktır.
19.25 KÖY KAHVESİ
Bugünkü programda, balıkçılık yapanların sorunları anlatılıyor, balık üreticileri ile yapılan görüşmeler yansıtılıyor.
20.00 HABERLER
20.45 MİNİK KONSER
20.50 KADINLARIMIZ
Sema Okay'ın sunduğu programda Türk Edebiyatında Kadın konusu işleniyor. Kadın yazarların "Fosforlu Çevriye", "Vurun Kahpeye", "Aydemir" gibi eserlerinden yapılmış skeçler sunuluyor. Yazar Selim İleri ile bugünkü kadın yazarlar üstüne bir görüşme yapılıyor.
21.15 SAĞLIK OLSUN
22.00 HANEDANLARIN ÇÖKÜŞÜ
Yeni dizi filmin "İngiliz Prenses" adlı ikinci bölümü sunulacak.
22.45 GÜNE BAKIŞ

RADYO

TRT 1

05.05 Türküler, Oyun Havaları
06.02 Günaydın
06.30 Kur'anı Kerim Açıklaması ve Bir Konuşma
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın (Susuz Yaz 5/N. Cumalı)
11.05 Okul Radyosu
12.00 Bölge Haberleri
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Oyun Havaları
14.32 Yurttan Sesler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.00 Bölge Haberleri
16.05 Okul Radyosu
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
19.30 Bölgesel Yayın
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar (E. Uyanıkoğlu)
21.02 İkinci İnönü Zaferi
21.17 Şarkılar
21.45 Türküler (Can Etili)
22.02 Bölgesel Yayın
23.00 HABERLER
23.10 Tatil Gecesi
01.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.00 Şarkılar (R. Birgit-S. Tolunay)
10.30 Turizm Deyince
10.50 Küçük Konser (Chopin, Franck)
11.20 İkinci İnönü Zaferi
11.40 Şarkılar (Hülya Sözer)
12.00 Türk Hafif Müziği
12.20 Yaşayan Ekonomi
12.40 Şarkılar (R. Sönmezocak)
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler (Necia Akben)
14.15 Beri Gel Barışalım
14.35 Şarkılar (Tuğrul Mumcu)
15.00 Yabancı Dil
15.45 Türküler
16.00 Şarkılar (İclal Eroğlu)
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türküler Geçidi
17.00 Konser Saati (A. Bruckner)
18.00 Yurttan Sesler
19.30 Türküler
19.45 Fasıl
20.15 Barok Müzik (Vivaldi, Bach)
20.30 Olayların İçinden
21.00 Türküler (Ölkü Beşgül)
21.15 Spor Gazetesi
21.45 Şarkılar (Tahsin Uslu)
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Türkçe Hafif Müzik
23.15 Saz Eserleri
23.35 Türküler

TRT 3

07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin (Offenbach, Çaykovski, Prokofiev)
09.00 Sabah Konseri (Schubert, Brahms, Rimski-Korsakov,...)
09.30 Ses ve Saz Dünyamızdan
10.00 Cuma Konseri (Çaykovski)
10.45 Türküler Geçidi
11.15 Öğleye Doğru (Beethoven, Schubert, Grieg)
12.15 Ünlü Türk Bestekarları
12.45 Türk Halk Müziğinde Düzümler ve Usuller
13.00 Konser Saati (Sostakoviç, Berg,...)
14.30 Çağdaş Türk Sanat Müziği
15.00 Günün Konseri (Granados, Stravinski, ...)
16.00 THM Erkekler Topluluğu
17.00 Müzik Sohbetleri
18.00 Diskoteğimizden (Rozetti, Haydn,...)
19.00 Sizin İçin Seçtiklerimiz
20.00 Yurttan Sesler
20.30 Barok Müzik
21.00 Deneysel Müzik
21.45 Türk Bestecileri (Usman Baş)
22.15 Türk Yorumcuları
23.00 Gece Konseri (Mozart, Respighi)
23.30 İki Solistten Klasik Eserler
24.00 Gece ve Müzik

Volfram işçilerin kanı pahasına üretiliyor...

(Baştarafı 1. sayfada)

cak tüneller vasıtasıyla inilebiliyor. Yazın ise işçiler kamyonların arkasına bindirilerek madene götürülüyorlar. Yollar bozuk olduğundan kamyonun devrilme ihtimali var. Bu da ölüme ve çeşitli yaralanmalara yol açıyor. Nitekim ocağa işçi taşıyan kamyonun devrilmesi sonucunda üç işçi hayatlarını kaybetmişler.

İş kazaları bununla da bitmiyor. İhmal ve tedbirsizlik sonucu konsantre fabrikasında 1.5 ay önce bir işçi iş kazasına kurban gitti. 1969 yılından bugüne kadar iş kazaları sonucunda 12 işçi hayatını kaybetmiş. Bunlardan bir kısmı kar altında kalarak ölenler. Hatta bir defasında bir işçinin cesedi üç ay sonra kar altından çıkartılmış.

Bu tip kazaların olduğu tesislerde görev yapan doktor sayısı ise sadece bir. O da yeni mezun olmuş pratisyen bir doktor. Bu doktor da ancak bir sıhhiye memuru gibi görev yapabiliyor. Ufak tefek hastalıklara bakıyor. İş kazalarından sonra ilk müdahaleyi yapacak bir operatör yok.

Madende çalışan işçiler üç vardiya olarak çalışıyorlar. Saat sekizde, öğlenden sonra dörtte ve akşam onikide. Bursa'dan Uludağ'a yol iki saat sürüyor. Birinci vardiyaya yetişmek için sabah saat beş buçukta toplanmaya başlıyorlar. Altıda ise otobüse binerek dağa çıkıyorlar. Yolda geçirdikleri zaman mesaiden sayılmıyor. Fakat mühendislerin yol süreleri mesaiden sayılıyor. Mesai süresi ise sekiz saat. Yemeklerini de madenin içinde çalışma sırasında yiyorlar. Yemek olarak verdikleri ise zeytin-ekmek, helva-ekmek, portakal, elma gibi şeyler. Mesai dışındaki saatlerde verilen yemekler çok kötü. Buna karşılık yemek ücreti olarak kesilen para 17 lira. İşçiler 17 liralık yemek çıkmadığını söylüyorlar.

İşçilere çok kötü davranılıyor. Sendikadan ve işçilerden edindiğimiz bilgilere göre kötü muamele, hakaret etme, baskı gibi uygulamalar sürüyor. İşçiler on dakikalık molalarında bile sigara içemiyorlar.

Eğitim...

(Baştarafı 1. sayfada)

kadar uzatıldığını açıkladı.

Eğitim Enstitülerine 173 bin 710 öğrencinin kayıt yaptırdığını, bunlardan 53 bin 700 öğrencinin kesin kayıt yaptırmaya hak kazandığını açıklayan Uğur, yeni alınan öğrenci sayısının çok olması nedeniyle kapasitenin yaratılması için öğrenime başlama süresinin uzatıldığını belirtti.

Necdet Uğur, ayrıca Danıştay kararlarının tümüyle uygulandığını, geçen yıl ve bu yıl Üniversitelerarası Seçme ve Yerleştirme Merkezi sınavlarında yüksek puan almış olanların Enstitülere girebildiklerini açıkladı.

Mart ayı,

(Baştarafı 1. sayfada)

dert ayı. Radyo-Televizyon vergisi, gelir vergisi, işletme vergisi hepsi bu ayın içine sıkışmış masraf kapısı. Dert ayında eller hep cepte. O vergiyi öde, bu vergiyi öde. Vergilerin gözü alınterinde. Çalışanlar devletin vergi deposu. Öde Mehmet öde. Vergilerin yüzde 63'ünü işçiler ve memurlar ödüyor. Geriye kalan çok büyük bir kısmını da esnaflar, küçük üreticiler ve küçük işyeri sahipleri tamamlıyor. Toprak ağaları, tefeci-tüccarlar, büyük patronlar ne ödüyor? Devenin kulağı kadar. Deve çalışanların, alınından ter akanların sırtında.

Bu yurt, bu bağ emekçilerin. Üreten de, eken de, biçen de ortalıkta gözükmeyenler, yiyen de cümbür cemaat ortalığa koşuyorlar. "Vergini verdin mi?"

"Vergini verdin mi?" Vermediysen ilk ay için yüzde 10, ondan sonraki her ay için yüzde 2 ceza ödeyeceksin. Parası olmayan yandı. Olan yaşadı. Çünkü teşkilatlanmamış sermaye piyasasında faiz haddi yüzde 60. Ödemediğin vergiyi tefeci gibi ver faize, al yüzde 60 gelir. Düş onun yüzde onunu vergi cezasına. Bedavadan yüzde 50 para kazan. Türkiye'de tefecilerin havadan kazandıkları paralara yan gözle kim bakabilirmiş. Kanun var, nizam var. Doğrudur. Tefeciler için, toprak ağaları için Türkiye'de kanun vardır, nizam da. Ama iş çalışanlara gelince, tefecilik yapamayanlara, kazandıklarıyla ancak kendilerini geçindirebilenlere gelince:

"Beyanname verme süreleri zinhar uzatılmayacaktır."

Maden işçileri kışın Bursa'ya ancak haftada bir gün inebiliyorlar. Haftanın diğer günleri madende kalıyorlar. Madendeki tesislerin koşulları çok kötü. Dört kişinin yatması gereken koğuşlarda onaltı kişi yatıyor.

İşçilerden edindiğimiz bilgilere göre kötü muamele, hakaret etme, baskı gibi uygulamalar sürüyor. İşçiler 10 dakikalık molalarında bile sigara içemiyorlar.

Bu kötü şartlara karşılık ücretler çok düşük. Konuştuğumuz üç senelik bir işçi brüt yevmiyesinin 124 lira olduğunu söyledi. Ayda eline 2300 lira net ücret geçiyor. 12 senelik işçinin aldığı ücret ise 3800 lira. Maaşlarda gününde ödenmiyor.

Ayrıca işçilerin dayanışmasını ve birlik içinde mücadele etmesini önlemek için bölgecilik alabildiğine körükleniyor.

Madenin kapıları ise gezmek, görmek isteyenlere kapatılmış. Kimseyi içeri sokmuyorlar. Resim çekmek, bilgi almak yasak.

KAPILARI SOVYETLER ZORLUYOR

Halka kapatılan bu madenin kapılarını son zamanlarda Sovyetler zorlayarak açmaya çalışıyorlar. İşçilerimizin binbir güçlükle yer yüzüne çıkarttıkları volfram madenlerimize el koymak istiyorlar. Sovyetler dünyanın en büyük volfram stokçusu. Azgınca silahlanan Sovyetler silah sanayinde kullanılan bu çok az bulunan ve stratejik bir maden olan volfram madenlerimize göz dikmiştir. Volframı alamazlarsa vermeyi vaadettikleri krediyi vermeyeceklerini söylüyorlar. Geçen sene yapılan ticaret görüşmelerinde Türkiye'nin ham petrol talebi geri çevrilmiş, ancak bir miktar ham petrolü volfram karşılığında verebilecekllerini söylemişlerdi. Aynı pazarlıklar bugünlerde yapılan 19. ticaret protokolü görüşmelerinde de sürdürüldü. Türkiye ise volfram satmamakta diretti ve bunun üzerine sorunun görüşülmesi önümüzdeki Haziran ayında yapılacak olan görüşmelere kaldı.

Volfram işçileri "biz onlara volfram satacağız, onlar ise bizim verdiğimiz volframı namlularını bize çevirmek için silah yapımında kullanacaklar. Böylesine önemli, startejik bir madeni Sovyetlere satmamalıyız, madenlerimizi biz kendimiz değerlendirebiliriz" diyorlar.

Volfram nedir?

(Baştarafı 1. sayfada)

Bu duruma karşılık volframın başlıca kullanıcıları Rusya, Amerika ve diğer gelişmiş kapitalist ülkeler.

Yurdumuzda volfram madeni, Uludağ'da 2500 metre yükseklikteki ocaklardan çıkartılıyor. Türkiye volframın yataklarına sahip olan az sayıda ülkelerden biri. Uludağ'daki volfram yatakları Maden Teknik Arama Enstitüsü tarafından bulunmuş. Maden, Etibank tarafından işletiliyor. Tesislerin kuruluşu ise bir Alman firması olan Salzgitter firması ile işbirliği yapılarak gerçekleştirilmiş. Maden topraktan çıkarıldıktan sonra konsantre ediliyor. Bu işlemler projenin birinci etabı. Daha sonraki safhada çeşitli volfram ürünleri elde ediliyor fakat bunun için gerekli olan tesisler halen kurulmamış.

Volfram rezervleri 14 milyon 600 bin ton olarak tesbit edilmiş. Yılda 561 bin ton cevher çıkartılıp konsantre edilerek 2 bin 983 ton volfram konsantresi elde edilecek. Bu konsantrenin saf volfram oranı yüzde 65.

Buraya kadar anlattıklarımız işin planlanıp hesaplanmış kısmı Fakat gerçekler bunlara pek uymuyor. Her şeyden önce topraktan çıkarılan cevheri konsantre edecek olan tesis halen çalışmıyor. Bu konuda kendisiyle konuştuğumuz Türk-İş'e bağlı Bursa Maden-İş Sendikası Başkanı Fikret Demir, "Konsantre tesisinin daha tamamlanmadan siyasi hesaplar sonucu 1976 yılında açıldığını, bu güne kadar ise değil 2983 ton, bir kilo bile volfram konsantresi üretmediğini" söylüyor. Topraktan çıkartılan cevher stok olarak kalıyor. Fikret Demir'in söylediğine göre bu stokların tutarı üç milyon tona yakın.

Komandolar POL-DER'li polisi...

(Baştarafı 1. sayfada)

"Gerici ve egemen güçler besledikleri uşakları ile başta dürüst, demokrat memurlar olmak üzere tüm halkımıza her gün biraz daha azgınlaşarak saldırmakta, öldürmektedir. Gelişen toplumsal olaylara rağmen bazı parlamenterler ve bunların sivil milisleri tahrik ve provakasyonlarına devam ederek olayların sürüp yoğunlaşmasından yanadırlar.

"Ankara'da çağdışı ideolojiye mensup faşist militanlar tarafından faşist demagoji edebiyatıyla yetiştirilen bir faşist, üyemiz polis memuru Orhan Kahramanoğlu'nu vurmuştur. Evet, faşist militanların terör eylemlerine kulak vermeyenlere, ciddiye almayanlara bir kere daha sesleniyoruz. 14 yaşında bir faşist, bir üyemizi öğretilerek, hedef gösterilerek, çok yakından ve görev yaptığı okulun önündeki kalabalık önünde kurşunlamıştır. Üyemizin tek suçu görevini tam bir bağlılık içinde yerine getirmesidir.

KTÜ'NDE KOMANDOLAR 6 ÖĞRENCİYİ VE JANDARMA YÜZBAŞISINI YARALADI

Önceki günkü saldırıların ardından dün sabah da bir grup faşist komando Yer Bilimleri Fakültesinde öğrencilere saldırdı. Olayda dördü ağır olmak üzere altı öğrenci yaralandı. Yaralıların kimlikleri şöyledir: Ali Tokdemir, Nuri Kemal Demirel, Mehmet Aslan, Mustafa Kurt, Mithat Barutçu, İbrahim Gür. Yaralılar hastanede tedavi altına alındılar.

Öğrenciler, bu saldırıları KTÜ'nde planlanan komando tertibinin parçası olarak yorumlamakta, jeodezi bölümündeki öğrencilerin kararlı tutumlarını kırılması için yapıldığını belirtmekteler.

Olayın olduğu saatte, her gün kapıda nöbet tutan jandarmanın bulunmayışı da aynı yoruma kanıt oluşturmaktadır. MHP eğilimli olduğu bilinen Jandarma Başçavuşunun tertipten haberdar olduğu da ileri sürülüyor. Saldırganların başını çekenin de Iğdırlı Mehmet Aras olduğu iddia ediliyor.

Öğleden sonra da süren saldırıda, KTÜ'nde görev yapmakta olan bir yüzbaşı da yaralandı ve 14 kişi gözaltına alındı.

CHP LOKALİ BOMBALANDI

Aydın'ın Kemer semtinde bulunan CHP lokaline patlayıcı madde atıldı. Gece saat 23 sıralarında atılan bomba lokalin 5 metre ilerisinde patladı. Olaydan sonra Orhan Yazoğlu, İsmail Genç ve Feridun Güven adındaki şahısları gözaltına aldı.

MALATYA'DA

Malatya'da Devlet Demiryollarında çalışan Kemal Akgün'ün evine patlayıcı madde atıldı. Patlama sonunda ölen veya yaralanan olmadı, ancak evin ve çevredeki evlerin camları kırıldı. Kemal Akgün'ün evine kimin bomba attığı araştırılıyor.

ADANA'DA KOMANDOLARIN SALDIRISI

Adana'da Ülkü Ocaklılar Ticaret Lisesiyle Erkek Lisesinde öğrencilere saldırdılar. İlk saldırı Erkek Lisesine yapıldı. Okul bahçesinde Kızıldere cinayetini anma toplantısı yapan bir grup öğrenciye yapılan saldırı tüm öğrenciler tarafından püskürtüldü. Saldırgan komandolardan Ali Özaydınlı, 'sizi İstanbul'dakinden beter edeceğiz' diyerek tehditler savurdu.

İkinci saldırı da Adana Akşam Ticaret Lisesine yapıldı. Okul öğrencilerinden Mustafa Karakaş ve Selahattin Öder'e saldıran ve silah çeken Adil Ballı savcılığa verildi. Saldırıya uğrayan öğrencilerin aileleri, saldırganların belli olduğu halde, saldırıya uğrayan öğrencilerin gözaltına alındıklarını belirterek bu durumu kınadılar.

TARSUS KAYMAKAMININ EVİNE DİNAMİT ATILDI

Tarsus Kaymakamı Celal Eryavuz'un evine gece dinamit atıldı. Dinamitin patlaması sonucu evde hasar meydana geldi.

Öte yandan saat 22.30 sıralarında da Mehmet Can Sabuncuoğlu adlı otomobil satıcısının Mersin Caddesindeki işyerine dinamit atıldı. Patlama sonucu işyeri büyük hasar gördü.

Antalya'da da bir doktorun evine patlayıcı madde atıldı. Olayla ilgili olarak Ahmet Yavuz ve Erol Akar adındaki şahıslar gözaltına alındılar.

Doğan Öz'ün eşi ve oğlu Hergün gazetesine cevap verdi:

"Babamızı faşist katiller vurdu"

ANKARA (ANKA)

Doğan Öz'ün oğlu ve eşi, Hergün gazetesinin yayınına cevap vererek, babalarının "solcu militanlarca' öldürüldüğü yolundaki sözlerin maksatlı bir yalan olduğunu bildirdiler.

Hergün gazetesi 26 Martta Doğan Öz'ün oğlunun ağzından savcının "solcu militanlarca" öldürüldüğü şeklinde bir yayın yapmıştı. Doğan Öz'ün eşi Sezen Öz ve oğlunun yaptığı açıklamada Hergün gazetesinin yayını konusunda şöyle denildi:

"Babamı öldüren katilleri gizlemek, halkı şaşırtmak için gazeteniz haber merkezince düzenlenmiş bir tertiptir. Babamın DİSK'in son direnişi ile ilgili soruşturmayı yürüttüğü de aynı yalanın bir parçasıdır. Babamın yürüttüğü soruşturmaların neler olduğunu, sizler dahil herkes bilmektedir. Babamı kimlerin öldürttüğünü gizlemeye, soruşturmayı yanlış bir yöne çevirmeye, kamuoyunu yanıltmaya kimsenin gücü yetmeyecektir."

Patlamalar ve işgaller hızlandı...

(Baştarafı 1. sayfada)

İncirli Lisesinde meydana gelen olaylarla ilgili olarak 130 öğrenci gözaltına alındı.

İncirli Lisesinde akşama kadar süren direniş, gözaltına alınan öğrencilerin serbest bırakılmasıyla sona erdi. Polis, gözaltına alınan öğrencileri arabalarla okula getirerek velilerine teslim etti. Ankara Valisi Tekin Alp olayı akşama kadar yerinde izledi.

Çankaya Lisesi öğrencileri okul bahçesinde gösteri yaptıktan sonra dağılırken polisin saldırısına uğradılar. Olay sırasında polis havaya ateş etti. Çok sayıda öğrenci gözaltına alındı.

Bu arada ANKA Ajansının bildirdiğine göre, 06 KY 975 plakalı bir sivil polis arabasından inen 4 polis bir öğrenciyi halkın gözleri önünde dövdü. Polisler daha sonra dövdükleri öğrenciyi arabaya alarak gittiler.

Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusu hazırlık bölümüne devam eden öğrencilerin sınavlara girmeleri maceracılar tarafından engellendi. Okul binası içinde toplanan öğrencilere jandarma dipçiklerle saldırdı.

Çok sayıda öğrencinin yaralandığı olaydan sonra jandarma üç kişiyi gözaltına aldı.

FEN FAKÜLTESİNDE

Diğer taraftan komandolar Fen Fakültesinde de öğrencilere saldırdılar ve okulun bir gün kapatılmasına yol açtılar.

Saat 11.00'de fizik, kimya ve biyoloji bölümünden çıkan öğrencilere 30 kişilik bir komando grubu saldırdı. Saldırıda iki öğrenci hafif yaralandı. Saldırının başında Nuri Ergen, Hakkı Kemaneci, Mustafa Özdemir, Ahmet Sarıgil, Bilal Duydu, Mustafa Yel adlı komandoların olduğu açıklandı.

İSTANBUL'DA

İstanbul'da Zincirlikuyu semtinde bulunan Sabancı Holding'e ait bir satış mağazasına sabah 06.45 sıralarında bomba atıldı. Can kaybının olmadığı olayda binalar hasar gördü.

Sağmalcılar Lisesine atılan patlayıcı madde okulun bütün camlarının kırılmasına yolaçtı.

Öte yandan Beşiktaş MHP İlçe Merkezi ve Levent Akbank Şubesine de kimlikleri belirlenemeyen şahıslarca patlayıcı madde atıldığı bildirildi.

Hasköy Lisesi'nde Kızıldere olaylarını protesto etmek isteyen Dev-Genç ile Devrimci Ses adlı gruplar, slogan atma konusunda İGD'lilerle birbirlerine girdiler. Olaya İGD'nin saldırgan tutumu neden oldu. İdare bu olay üzerine okulda beş kişiyi disiplin kuruluna verdi.

Haydarpaşa Lisesi'nde Kızıldere olaylarını protesto etmek isteyen gruplar çatıştılar.

Burada sabah yapılan forumdan sonra and içme konusunda çıkan anlaşmazlık grupların birbirlerine silah çekmesine kadar vardı.

Okul bunun üzerine bir gün kapatıldı.

Dün sabah çeşitli okullarda "Kızıldere katliamını protesto" için forum yapıldı.

Fenerbahçe Lisesinde saat 8'de girişilen boykottan sonra okul boşaltılarak öğrenciler dışarı çıkarıldılar.

Hasköy ve Sağmalcılar Lisesinde bir grup, okulda boykot ilan ederek, derslerin yapılmayacağını bildirdi.

Şişli Siyasal Bilimler Yüksek Okulunda yapılan forumun sonunda iki grup arasında kavga çıktı.

Şişli Lisesinde ise katliamın protesto edileceğini söyleyen silahlı bir grup, öğrencileri zorla okulun önüne çıkartarak, Amerikan bayrağını yaktılar.

Pertevniyal Lisesinde 300 kişilik bir grup derslere girmeyerek atom sığınağı için yapılan salonda toplandı. Diğer öğrenciler ise derslerine girmeye devam ettiler. Polis okulun önünde geniş önlemler aldı.

Kartal Lisesinde bir grup forum yapmak istedi. Ancak öğrenciler foruma katılmayarak derslerine girdiler. Dersten sonra 5-6 kişilik bir grubun öğrencileri yürüyüşe katma çabaları da karşılıksız kaldı.

İstanbul Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisine bağlı Kadıköy Mühendislik Yüksek Okulunda, Kızıldere Olaylarını protesto etmek isteyen bazı öğrenciler derslere girmediler. Okul, havanın gergin olması nedeniyle 3 Nisan gününe kadar tatil edildi.

Bu arada Aksaray'da bulunan İktisadi Ticari İlimler Akademisi öğrencileri de derslere girmeyerek Kızıldere olaylarını protesto amacıyla bir forum düzenlediler. Forum sırasında bazı öğrenciler arasında tartışma çıktı. Olay üzerine okula gelen polisler 30 öğrenciyi gözaltına aldı. İlgililer, okulda öğrenimin normal olarak sürdürüldüğünü belirttiler.

Kartal Akşam Ticaret Lisesinde bir grup Kızıldere katliamının yıldönümü nedeniyle bir forum yaptı. Bundan sonra derslerin yapılmasını engellemek istediler. Buna karşı çıkan öğrencileri dövdüler.

Bakırköy Akşam Ticaret Lisesinden bir grup saat 19.00'da Bakırköy Meydanında toplandılar. Göstericiler slogan attıktan sonra dağıldılar.

Akşam saat 18.45 sularında Yıldız Caddesi üzerinde bir grup öğrenci araba lastikleri yaktıktan sonra, silah atarak dağıldılar. Aynı saatlerde Barbaros Bulvarı ve Serencebey Caddesinde toplanan göstericiler slogan atıp, lastik yaktıktan sonra olay yerinden uzaklaştılar.

Vefa Akşam Lisesinde akşam saat 20.00 civarında bir grup forum yapmak istedi. Bu grup kapıyı tutup öğrencileri evlerine göndermemeye çalıştı. Okul idaresinin müdahalesi sonucu forum yapamayan grup, Şehzadebaşı'na doğru yürüyüş yapmak istedi. Ancak yürüyüşçüler çevrede mevzilenmiş olan çok sayıda polisin coplu saldırısına uğradılar. Polisler 10-15 kadar öğrenciyi gözaltına aldı.

Kadırga ve Niğde yurtlarında bazı gruplar forumlar düzenledi.

Kadırga öğrenci yurdunun bahçesinde "onlar yaşıyorlardı" yazısını benzin dökerek yazan grup, daha sonra bunu ateşledi.

ADANA'DA

Adana Erkek Lisesinde Kızıldere olaylarını kınamak isteyen bir grupla MHP'li komandolar arasında çıkan çatışmada üç öğrenci yaralandı.

Yaralanan öğrencilerin adları şöyledir: Sedat Özen, Ali Osman Bulut ve Recep Küçük.

Olaydan sonra beş kişinin gözaltına alındığı ve yaralıların hafif şekilde yaralandığı açıklandı.

İZMİR'DE

İzmir'de de Sosyal Bilimler Yüksek Okulunda 60-65 kadar öğrenci Kızıldere olayını protesto için bir forum düzenledi. Dün öğrencilerin büyük çoğunluğu okula gelmedi.

Ege Üniversitesi'nde Kızıldere olayları nedeni ile çeşitli fakültelerde okuyan bir grup öğrenci sabah erken bir saatte biraraya gelerek forum düzenlediler. Forumdan sonra bir açıklama yapmayan öğrenciler daha sonra dağıldılar.

KARS'TA

Kızıldere olaylarını protesto etmek için Kars'ın Alpaslan, Ticaret ve Cumhuriyet Liselerinde derslere girilmedi.

Derslere girmeme kararları alındıktan sonra okullarda yer yer kavgalar çıktı.

IĞDIR'DA ÜÇ ÖĞRENCİ YARALANDI

Iğdır'da dün Kızıldere Olayları için düzenlenen gösterilere katılanların, bir grup öğrenciyle çatışması sonucu üç öğrenci yaralandı. Iğdır Lisesi önünde başlayan gösteri öğrencilerin Endüstri Meslek Lisesi önüne gitmeleriyle devam etti. Göstericilerin Iğdır'ın çeşitli kesimlerinde yaptıkları yürüyüşler sırasında yer yer çatışmalar çıktığı, Sefer Aras, Ali Yanık, Veli Candemir adlı öğrencilerin yaralandığı bildirildi. Ahmet Kesip ve Yusuf Karadeniz adlı öğrenciler de olayla ilgili görüldükleri iddiasıyla gözaltına alındılar.

FATSA'DAKİ ANMA TÖRENİ İPTAL EDİLDİ

Kızıldere olaylarının 7. yıl dönümü dolayısı ile Ordu'nun Fatsa ilçesinde düzenlenen miting, Ordu valiliğince iptal edildi. Bu arada Ordu ve Fatsa'da yapılması planlanan miting için bildi

Sovyet sosyal-emperyalizmi ve Türkiye (5)

Aydoğan Büyüközden Cüneyt Akalın Muhittin Sirer

Rusya ekonomimizin can damarlarına el atıyor

Enerji şalterlerimizi Brejnev'in eline mi vereceğiz?

Sosyal-emperyalistler, Seydişehir ve İSDEMİR'i kurarken şunu söylüyorlardı: "Bu tesislerle birlikte ilişkilerimizde yepyeni bir alan ortaya çıktı: ENERJİ"

Rusya'dan ve Bulgaristan'dan alınacak elektrik 2,2 milyon kilovat/saati bulacak Bu miktar Türkiye'nin toplam elektrik üretiminin yüzde 10'u

Brejnev'in elindeki yeni şantaj vasıtası: Moskova'ya bağlanan elektrik şalterlerimiz

Rusya, ekonomimiz üzeride daha fazla denetim sağlayabilmek için başındanberi özellikle enerji alanına el atmak istiyor. Sosyal-emperyalistler, Türkiye'deki ağır enerji buhranından faydalanmaya çalışıyor. Türkiye'nin bir enerji çıkmazı içine sürüklendiğini gören Yeni Çarlar, 1975'den beri özellikle bu meseleye el attılar.

Son olarak yapılan anlaşmayla elektrik üretimi, kömür ve petrol gibi belli başlı enerji alanlarındaki gelişmeyi büyük ölçüde kendilerine bağladılar. Ama bu kadarla da yetinmediler.

Demirel ve Jivkov elektrik anlaşması töreninde.. Demirel'in attığı bu imza ile Türkiye'nin elektrik şalteri Moskova'ya bağlanıyordu.

Rusya elektrik şalterlerimize el atıyor

20 Temmuz 1975'de Başbakan Demirel,Bulgar Devlet Başkanı Jivkov'la buluşarak, Bulgaristan'dan enerji alınmasını karara bağladılar. Bu anlaşmanın sonucu Türkiye 1975 yılından itibaren Bulgaristan'dan elektrik almaya başladı. 1975'de 75 milyon kilovat/saatle başlayan alış 1977 yılında 497,2 milyon kilovat/saat elektrik alınması planlanmaktadır. Üç yıl içinde Bulgaristan'dan alınan elektrik miktarı 9 kat artmıştır.

Aslında Bulgaristan'dan alman elektrik doğrudan Rusya'dan gelmektedir. Sosyal-emperyalistler Bulgaristan aracılığıyla enerji sistemimize sızmaya çalışmaktadır. Ancak son yıllarda sosyal-emperyalistler doğrudan meseleye el attılar.

Gerek İSDEMİR, gerekse Seydişehir Alüminyum Tesisleri için yapılan anlaşmalarda ve görüşmelerde Rusya, sürekli olarak enerjinin nasıl sağlanacağını sorup duruyordu. (Karma Komisyon Protokolü 27 Aralık 1977). Onlar, Seydişehir ve İSDEMİR'le açtıkları yoldan enerji sistemimize de sızmak istiyorlar. Enerji ihtiyacı içinde kıvranan Türkiye, Rusların kurduğu ve çok miktarda elektrik gerektiren Seydişehir Tesislerini kısa bir süre sonra işletemez duruma düştü. Daha Seydişehir Tesisleri için görüşmeler yapılırken, sosyal-emperyalistler bir de enerji santrali kurmayı teklif etmişlerdi. (Resmi Gazete,2.6.1977).

Sovyet TASS Ajansı şunları söylüyor:

"1975 yılında yeni bir anlaşma imzalandı. Buna göre Sovyet yardımı ile İskenderun Metalurji Kombinası ve Seydişehir Alüminyum Tesisleri tevsii edildi. Bu kez işbirliğinde yepyeni bir alan doğdu: ENERJİ" (TASS Haber Bülteni, 20.12.1977).

İşte, Türkiye'nin önüne kurulan tuzağın sosyal-emperyalistler tarfından itirafı.. Sosyal-emperyalistler Seydişehir Tesislerinin önlerine açtığı bu yeni "alan"a, enerji alanına hırsla yüklendiler.

1976 Ağustosunda Moskova'da yapılan görüşmelerde Rusya'dan elektrik alınmasına karar verildi. Kasım 1976'da, 1 Temmuz 1978'de başlamak üzere on senelik bir elektrik anlaşması imzalandı.

Niçin elektrik?

Bu anlaşmaya göre, Rusya'dan alınacak elektrik, Bulgaristan'dan alınan elektrikte olduğu gibi, "Türkiye'nin enerji şebkesinden izole bir bölgeye verilecektir." (Resmi Gazete, 26 Şubat 1977) Böylece, sosyal-emperyalistler bir de yandan Bulgaristan üzerinden, diğer yandan doğrudan doğruya en önemli bölgelerimizin elektrik şalterini kendisine bağlamıştır. Bu durum, Rusya'ya istediği zaman Türkiye'deki üretim çalışmalarını durdurması ve baltalaması imkanını sağlamaktadır.

Anlaşmaya göre, 1979'dan itibaren Türkiye, Rusya'dan her yıl, 600 bin kilovat-saat elektrik alacaktı. Fakat, daha Hopa-Batum arasındaki nakil hattı tamamlanmadan, elektrik alışı başlamadan bir yıl önce alınacak elektrik miktarı artırıldı. 27 Aralık 1977 tarihli Türk-Sovyet Ekonomik İşbirliği Karma Komisyonu Toplantısı protokolünde "1978 yılının ilk üç ayı içinde... SSCB'den Türkiye'ye nakledilecek elektrik miktarının artırılması ile ilgili konuların görüşeleceği" açıkiandı. Ocak 1978'de yapılan görüşmelerde, 1979 yılında Rusya'dan alınacak elektrik miktarı 600 bin kilovatsaatten 1,5 milyon kilovatsaat'e çıkarıldı.

Böylece, Türkiye'nin sosyal-emperyalistlerden alacağı elektrik miktarı, 700 milyon kilovatsaati Bulgaristan'dan, 1,5 milyar kilovatsaati Rusya'dan olmak üzere toplam 2,2 milyar kilovatsaati bulmaktadır. Bu miktar, 1977 yılında Türkiye'de üretilen toplam elektriğin yaklaşık yüzde 10'udur. Bu miktar, bütün Doğu ve Güneydoğu Anadoluda tüketilen elektriğin yarısından fazladır. Yani bu anlaşmalar sosyal-emperyalistlere istedikleri zaman Türkiye'nin yarısını karanlıkta bırakma imkanını vermiştir.

Sosyal-emperyalistler Türkiye'ye istediklerini kabul ettirmek için çok önemli bir silahı ellerine geçirmiştir. Bulgaristan'la olan ilişkiler, sosyal-emperyalistlerin bu silahı nasıl kullanmak istediklerini göstermektedir. Bilindiği gibi, Bulgaristan Türkiye'nin en sıkışık olduğu zamanlarda elektriği kesme tehditinde bulunarak, sosyal-emperyalistlerin isteklerinin gerçekleşmesi için baskı ve şantaj yapmıştı. Türkiye'ye benzerlerine ancak kapitilasyon anlaşmalarında rastlanabilecek sözleşmeler imzalatmaya kalkışmıştı. Bulgaristan bunu yaptıktan sonra, Moskova'daki efendiler bunun kat kat fazlasını yapacaktır.

Rusya etkinliğini geniş alanlara yaymak istiyor

Sosyal-emperyalistlerle yapılan enerji anlaşması onların "yardım"larının ağırlığını göstermesi bakımından da iyi bir örnektir. Türkiye Rusya'dan alacağı yıllık 600 bin kilovat-saat elektrik karşılığında senede 6.720.000 dolar ödeyecektir. Ayrıca her kilovatsaat başına da 1.05 cent verecektir. Böylece yılda toplam olarak 6 783 000 dolar (144 milyon lira) ödenecektir. Yani Rusya'dan alınacak elektriğin kilovat saati 11 dolara (220 lira) malolmaktadır. Türkiye, on yılın sonunda sosyal-emperyalistlere 1977 fiyatları ile 1 milyar 440 milyon lira ödeyecektir. İş bu kadarla bitmiyor.

Sosyal-emperyalistler, bu anlaşmayı hem petrol fiyatlarına, hem de altın esasına bağlamışlardır. Yani, dünyadaki petrol fiyatları arttıkça, Rusya'dan alınan elektriğin fiyatı da aynı oranda artacaktır. Anlaşmaya göre yıllık fiyat artışları yüzde 7'yi geçmeyecektir. Yüzde 7'lik artışı kabul etsek bile 10 yıl sonunda Türkiye'nin Rusya'dan alacağı elektriğin kilovatsaati yüzde 270 artarak 2,84 centi bulacaktır. Efendilerini örnek alan Bulgar revizyonistleri de Bulgaristan'dan alınacak elektrik anlaşmasına aynı maddeyi koydurmak için Türkiye'ye baskı yapmaktadır. Bu madde ile sosyal-emperyalistler iki yönlü bir kazanç sağlıyorlar. Bir yandan Türkiye'nin üzerine gittikçe artan yük vuruyorlar, bir yandan da petrol fiyatlarını arttırmak için mücadele eden Üçüncü Dünya Ülkeleri ile Türkiye'nin arasını açmaya çalışıyorlar.

Diğer yandan bu fiyatlar altın esasına da bağlıdır. Yani, ABD hükümeti doların değerini altın karşısında düşürdükçe bizim borcumuz da aynı oranda artacaktır. Doların altın karşısında sürekli olarak değer kaybettiğini düşünürsek, önümüzdeki yıllarda 1 kilovat saat için ödenen 220 lira kat kat artacaktır.

Bu yıl, Sovyetlerle elektrik anlaşması gündeme girecektir. Hükümet, Rusya'ya bu yolla bağlanmanın Türkiye'nin başına neler açacağını iyice düşünmeli ve MC'nin imzaladığı bu anlaşmayı kabul etmemelidir. Aksi halde, Rusya Türkiye'de çok önemli bir mevzi daha elde edecektir. Bugüne kadar şunu gördük; Rusya ülkemiz üzerinde bir etkinlik sağlarsa bununla asla yetinmiyor. Sağladığı etkinliğe dayanarak daha geniş alanlara yayılıyor. Onun esas amacı Türkiye'ye hâkim olmaktır.

Yarın: Sovyetlerin ticari alanda istediği imtiyaz

BULGARİSTAN'DAN ALINAN ELEKTRİK NEREDEN GELİYOR?

Grafik Sovyet dış ticaret yayın organı "Exportations Sovietiques-1975 sayı 99" dan alınmıştır. Sovyet enerji tekelinin Doğu Avrupa ülkelerini nasıl hegomanyası altına aldığını gösteriyor.

Bu arada Bulgaristan'ın Türkiye'ye ihraç ettiği elektriğin Rusya'dan geldiğini de kendi yayın organları itiraf ediyor. (Rakamlar Gegavatsattir. 1 Gwh= 1 milyon kwh)

Sosyal-emperyalistlerin elindeki yeni silah: Elektrik

1977 sonlarında, Türkiye'de hükümet buhranı derinleşirken, Bulgaristan bir ay arayla iki defa Türkiye'ye verdiği elektriği kesti. Kasım 1977 başında Türkiye'ye bir nota veren Bulgaristan, Türkiye'nin borçlarını bahane ederek elektriği kesmek istedi. Türkiye son derece sıkıntılı bir dönem yaşıyordu. Aynı gün Bulgaristan'a giden Türk Heyeti, sabaha kadar süren görüşmelerden sonra 9 milyon dolar vererek anlaşmayı geçici olarak sağladı. (Cumhuriyet, 2 Kasım 1977).

Bulgaristan'ın Türkiye'den istediği borçların ödenmesi miydi? Böyle olmadığı iki gün sonra ortaya çıktı. Rusya, çöküş içindeki MC'ye giderayak bir siyasi belge imzalatmak istiyor ve bunun için uzun süredir baskı yapıyordu. Demirel'i anlaşmayı imzalamak için Moskova'ya çağırıyordu. Bulgaristan'ın elektriği kesmesinden iki gün sonra, bir basın toplantısı yapan Sovyetler Birliği'nin Ankara Büyükelçisi şunları söylüyordu:

"Bildiğiniz gibi Kosigin Türkiye'yi ziyareti sırasında sayın Başbakanınızı davet etmişti. Sayın Başbakanınız Rusya'ya yapacağı gezide kendilerine Sovyet konukseverliğini en iyi şekilde göstermeye çalışacağız" (Cumhuriyet, 2 Kasım 1977)

Daha ortada kesinleşmiş bir ziyaret yokken, Rus Elçisi Türkiye'yi bir emrivaki karşısında bırakmak istiyordu. Tabii bunu yaparken bir şeye de güveniyordu. O da, iki gün önce kesilen ve Türkiye'yi çok zor durumda bırakan elektrikti. Sosyal-emperyalistler açıkça şantaj yaparak Türkiye'ye siyasi anlaşmayı imzalatmak istiyorlardı.

Sosyal-emperyalistlerin Türkiye'ye verilen elektriği ne amaçlarla kullanmak istediği 1977 Aralık'ında daha da açıkça ortaya çıktı. 1977 sonlarına doğru Türkiye'de hükümet buhranı derinleşiyor, herkes MC'nin günlerini sayıyor ve yeni bir hükümete hazırlanıyordu.

1977'nin son günlerinde Bulgaristan'dan gelen elektrik tekrar kesildi. Bulgaristan yöneticileri bu ani kesinti için hiçbir açıklama yapmadılar. Daha sonra bütün suçu Türkiye Elektrik Kurumunun üzerine yıkmaya çalıştılar. Önce Türkiye'nin borçlu olduğunu iddia ettiler. Zamanın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Bulgaristan'a olan 10 milyon dolarlık borcun tamamen ödendiğini açıkladı. Bulgarlar bunun üzerine lafı değiştirerek Türkiye'ye elektrik vermek için yeni şartları olduğunu açıkladılar. Bu şartlar kabul edilmezse elektrik ihracından vazgeçeceklerini söylediler.

1977 Aralığında Bulgaristan'ın Türkiye'ye elektrik vermek için istediği imtiyazlar

1- Türkiye bir yılık elektrik parası karşılığında Bulgaristan'a taahhütname verecek. Buna göre bir yıl boyunca Türkiye elektriği Bulgaristan'dan almayı garanti edecek. Alınan elektrik karşılığında üçüncü bir ülkeyi kefil gösterecek.

2- Anlaşmazlığa düşülen hallerde, anlaşmazlık konusuna Bulgar Ticaret Mahkemelerinde bakılacak.

3- OPEC (Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü) ham petrol fiyatına zam yaptığı takdirde, Bulgaristan da Türkiye'ye verdiği elektriğe aynı oranda zam yapacak.

4- Mukavele altı aylık olacak, bu altı ayın sonunda Bulgarlar'ın elektrik vermeye devam edip etmeyeceği yeni fiyat müzakerelerinde belli olacak.

Bulgaristan, Türkiye'yi sıkıştırarak, benzerlerine ancak 1878 Osmanlı-İngiliz Ticaret anlaşmasındaki kapitülasyon hükümlerine de rastlanabilecek imtiyazları kabul ettirmeye çalışıyordu. Onar, Türkiye'nin karşısına böyle çıkarken elbette ki sırtlarını dayadıkları bir yer vardı. Orası da Bulgaristan'ın bütün elektriğini veren sosyal-emperyalistlerden başkası değildi.

Ancak, bu son şantajın ardında yatan esas sebep bu anlaşma da değildir. Esas sebep, sosyal-emperyalistlerin Türkiye'de yeni bir hükümet kurulurken siyasi etkilerini hissettirme ve yeni hükümeti etkileme cabasıdır. Sovyetler, MC döneminde Türkiye ile birçok anlaşmalar imzalamışlardı. Türkiye'ye siyasi bir anlaşmayı imzalatmayı istiyorlardı. MC Hükümeti apar topar düşerken, imzalanan son anlaşmayı Bakanlar Kuruluna onaylatmaya fırsat bulamamıştı. Bu anlaşmaların geleceği muallakta kalıyordu. Sosyal-emperyalistler tam bu sırada elektriği kestirdiler. Bir ay önce yaşanan oyun tekrar sahnelendi. Bulgarların elektriği kesmesinin hemen ardından, Sovyetler Birliği'nin Ankara Büyükelçisi, daha yeni hükümet üyeleri koltuklarına oturmadan, Başbakan Ecevit'in kapısına dayandı. Sosyal-emperyalistler, böylece daha ilk günden yeni hükümete "ben de varım" diyordu.

Bu olaylar, sosyal-emperyalistlerin Türkiye'ye verdiği elektriği ne amaçlar için kullanmak istediğini ortaya koymaktadır. Sovyetler'in oyununu artık ezberledik. Türkiye'nin en sıkışık günlerinde kesilen elektrik. Ardından daha "El..." demeden gelen yeni bir imtiyaz talebi, siyasi baskı.

HALKIN SESI Dergisi daha Bulgaristan'la elektrik anlaşmasının yapıldığı 1975 yılında buna karşı çıkıyordu. Sosyal-emperyalistlerin yarın Türkiye'yi "elektriği keserim" diye tehdit edeceğini açıklamıştı. (HALKIN SESİ, Sayı 17, 5 Ağustos 1975) 1978 yılı içinde Rusya'dan da elektrik alınması planlanmıştır. Artık, sosyal-emperyalistler sadece Bulgaristan aracılığıyla değil doğrudan şalterlerimize el atmaktadır. Bu durum Türkiye'nin geleceği üzerinde ağır bir tehdit yaratmaktadır.

Rusya, Aliağa Rafinerisinin montaj maliyetini yüzde 200 artırdı

NACİ SÜMER
Makina
Yüksek Mühendisi

Ülkemizde kurulacak rafinerileri başkalarına yaptırmak bize çok olağan gelmektedir. Özellikle Rusya'ya, karşılığı fındık fıstıkla ödenecek rafineriler inşa ettirmek sanki bedavadan elde edilen tesislere sahip oluyormuş gibi herkesi memnun etmektedir. Başkalarına ve özellikle Rusya'ya rafineri yaptırmak Türkiye'ye ne getirmektedir, ne götürmektedir?

Rafineri için gerekli techizat ve malzemeden önemli bir bölümü Türkiye'de yapılabilir ve yapılmaktadır. Teçhizat ve makinalardan ısı eşanjörleri, bir kısım pompalar, kompresörler, kaldırma makinaları, hava üfleyiciler, soğutucular, soğutma kuleleri, tanklar, basınçlı kaplar, çelik yapılar, haberleşme ekipmanları, elektrik motorları, vanalar; mamul ve yarı mamul malzemelerden borular, çelik profil ve saçlar, cam yünü, izolasyon malzemeleri, aluminyum profil ve saçlar, elektrod Türkiye'de yapılmaktadır.

Rafineri projeleri hazırlayacak, resimleri çizecek eleman vardır, fakat yeterli sayıda değildir. Bunların şimdiye kadar yetiştirilmeleri gerekirdi. Binlerce mühendisin işsiz bulunduğu binlerce teknik elemanın eğitimleri ile ilgisiz (Polis'lik gibi) işlerde çalıştığı yurdumuzda konuya hiç kimse bu açıdan yaklaşmak gereğini duymamıştır. Oysa, Romanya, ülkesinde daha ilk rafineri kurulurken böyle bir işi yapabilecek çekirdek kadroyu yetiştirmeyi becerebilmiştir.

Türkiye'de imalatı ve temini mümkün olmayan rafineri teçhizatının dışarıdan satın alınması için gerekli dış para harcaması komple bir rafinerinin dış para harcamasının ancak yüzde 10'u kadardır.

Rafinerilerin Rusya'dan satın alınması konuya bu açıdan bakınca son derece sakıncalıdır. Şöyle ki:

1- Ruslar yaptıkları rafinerinin dünya standartlarından çok farklı olan Rus standartlarında yapmayı şart koşmaktadırlar. Buna karşılık Rus standartlarını vermeye de yanaşmamaktadırlar. Oysa bütün dünya ülkeleri standartları gizli değildir ve satılır.

2- Ruslar, projenin tamamını, mimari resimler dahil, kendileri yapmakta ve bu konuda eleman yetişmesini sağlayıcı işbirliğini katiyyetle kabul etmemektedirler. Oysa, *meselâ Aliağa Petrokimya tesisi için anlaşma yapılan ülkelere, önemli çapta projelerinin Türkiye'de yaptırılması kabul ettirilebilmiştir.*

3- Ruslar, kendi standartlarına uymayacağı teziyle tesisin hiç bir aksamının Türkiye'den temin edilmesini kabul etmemekte, en kaba çelik konstrüksiyonları bile Rusya'dan hazır vaziyette göndermektedirler. Böylece *Türkiye'deki fabrikalara yaptırılacak hiç bir iş kalmamakta, diğer bir deyişle, rafineri kuracak sanayinin gelişmesine imkan tanınmamaktadır.*

4- Ruslar, Aliağa Rafinerisi için nakliyenin Türk gemileri ile yapılmasını kabul etmişlerdir. Fakat İskenderun Demir-Çelik ve Seydişehir Aluminyum tesisleri nakliyesinde Türk gemileri ile nakliyeyi kabul etmemişler ve Rus gemileri kullanılmıştır.

5- Rusya'dan alınan rafinerinin yedek parçalarını ancak oradan temin etmek kabildir. Başka ülkelerden temin edilecek parçalar standart farkından dolayı ya kullanılamaz ya da büyük zorluklarla kullanılabilir. Böylece, *rafinerinin çalışması için Rusya'ya önemli bir bağımlılık vardır.*

6- Rusya'dan rafineri satın almanın başka sakıncaları vardır. Önce, *Rusya'da rafineri teknolojisi oldukça geridir. Montajı ve inşaatı çok masraflıdır.* Yine, Aliağa'dan örnek verilmek gerekirse, *3 milyon ton/yıl kapasiteli bir rafinerinin montajı için 7 milyon adam-saat gerekli iken, bu miktar 16 milyon adam-saate çıkmıştır.* Aynı şekilde, çimento, demir gibi ana inşaat malzemeleri çok fazla kullanılmıştır. Böylece, *rafineri montaj maliyeti yüzde 200'den fazla artmıştır.* Bir çok vana, kompresör ve motor elektrik aksamı enstrümanlar işletmeye alınıştan kısa bir süre sonra arıza yapmış, bunlar kalitesiz bulunarak büyük masraflarla Türkiye, Avrupa ve Amerika'dan temin edilen yenileri ile komple değiştirilmiştir. Bu şekilde yapılan harcamalar çok önemli miktarlara çıkmıştır.

Rafinericiler bunun bir hesabını yapmak ve Rusya'dan rafineri almaya karar verenlere bir raporla bildirmek zorundadırlar. Özellikle, elektrik kesilmelerinde yangın suyu basacak pompanın dizel motoru toplam kaç saat çalışmış, nasıl parçalanmış ve rafineri çok tehlikeli durumda ne kadar süre ile çalışmak zorunda kalmıştır. Bunlar niye örtbas edilmekte ve geçiştirilmektedir?

Rafinerilerimizin montajını yapmak için de bugüne kadar yabancı montaj şirketleri kullanılmıştır. Bu şirketlerden, örneğin, Aliağa Rafinerisini kuran Amerikan Badger şirketi Türkiye'ye sadece 50 civarında personel göndermiş, montaj için kullanılacak bütün makina, teçhizatı TPAO'ya satın aldırtmış ve Türk personel kullanmıştır. Rafineri inşa edilirken her kademede iş yapacak binlerce insan yetişmiş, fakat kuruluş tamamlanınca bunlar dağıtılmıştır. Bu personel şimdi, ya kazandıkları tecrübe ile ilgisiz bazı işlerle uğraşmakta, ya da Kuveyt, Libya, Suudi Arabistan, Hollanda, Polonya, Almanya gibi ülkelerde rafineri inşaatlarında çalışmaktadırlar. Milyonlar değerindeki montaj teçhizatı ise Rafineri ambarında veya açık sahada çürümeye bırakılmıştır.

Yeni rafineriler kurulurken yine yabancı montaj şirketleri aranacak, yine milyonlar sarfedilerek yeni montaj teçhizatı satın alınacaktır. Bu konu Aliağa Rafinerisi kurulurken, o zamanın Genel Müdürüne anlatılmış ve böyle bir kadronun kazanılmış olmasının en az rafineri kadar önemli olduğu, bu kadroya sahip çıkılıp bir milli montaj şirketi kurulması gerektiği anlatılmaya çalışılmış, fakat gerekli anlayış gösterilmediği gibi binlerce kıymetli elemanın işine hoyratça son verilmiştir.

Ruslar'la işbirliği anlaşmaları imzalayanlar, öncelikle, rafineri kuracak milli bir kuruluşu sonsuza kadar geciktirdiklerini, işledikleri suçun büyük olduğunu öğrenmek zorundadırlar.